

2026 Léto Summer

Magazín

Leo Express

CZ

TÉMA

Co jste (možná)
nevěděli o světle

DESTINACE

Zelené oázy
Bratislavy

EN

TOPIC

Everything You
Always Wanted to
Know About Light

DESTINATION

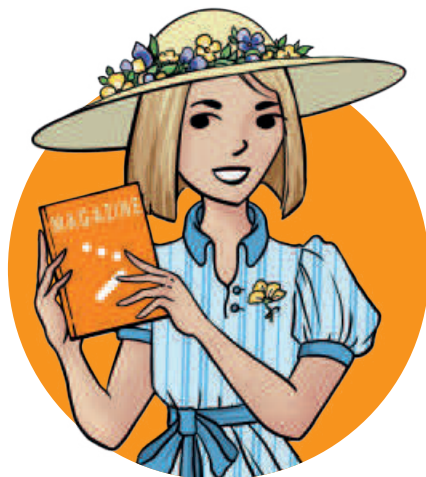
Green Oasis
of Bratislava

LÉTO V NEJVĚTŠÍM AQUAPARKU V ČECHÁCH!

AQUAPALACE HOTEL PRAGUE ****

AQUAPARK V CENĚ • DĚTSKÉ PROGRAMY
ZÁBAVA & RELAX • PRAHA NA DOSAH

Milí cestující,

CZ **t**ématem letního magazínu jsou světlo a tma – dva protiklady, které nás provázejí na každé cestě. Mění se za okny vlaků, v krajině i ve městech, ale také v příbězích, které objevujeme. Právě kontrast světla a stínu často nejlépe zvýrazní krásu míst i okamžiků, které by nám jinak mohly uniknout.

V tomto letním čísle vás zveme za hranice i blízko domova. Naše nová vlaková linka vás zavede do Bratislavy, města, kde se ruch historických ulic přirozeně prolíná s rozlehlými parky a zelenými oázami. Slovenskou metropoli vám představíme jako jedno z nejzelenějších měst na světě a poradíme, kde najdete ta nejkrásnější přírodní zákoutí a za jakými zajímavostmi se vydat.

Česká krajina a architektura pracují se světlem po staletí – v gotických katedrálách, renesančních stavbách i v barokních zahradách, kde světlo utváří atmosféru prostoru. Ať už vyrazíte za historickými skvosty, nebo moderními stavbami, pokaždé objevíte, jak silně dokáže světlo formovat náš zážitek z místa.

A nakonec vás zveme i mezi ty, kteří vás na cestách vlakem každý den doprovázejí. Stevard Marek patří k lidem, pro které je železnice víc než práce. Od prvních brigád se vypracoval až na palubu vlaků, kde se stará o pohodlí cestujících i hladký průběh jízdy. „Když vás práce baví, cestující to poznají,” říká. A právě jeho přístup ukazuje, že i v náročných situacích může lidskost a klid přinést světlo tam, kde by jinak převládla nejistota.

Přejeme vám příjemnou jízdu a krásné léto. •

Vaše Lea

Dear passengers,

EN **t**he topic of the summer issue is light and darkness – two opposites that surround us. They pass behind the windows of our trains, in the country and towns, but also in the stories that we discover. The contrast of light and shade defines the beauty of places and moments which would otherwise go unnoticed.

In this issue, we will invite you on journeys near and far. Our new train route will take you to Bratislava, a city where the bustle of historic streets naturally blends with vast parks and green oases. We will introduce the Slovak capital as one of the greenest capitals in the world and show you where to discover its most beautiful natural corners, peaceful places to relax, and attractions that are well worth exploring.

The Czech landscape and architecture have made use of light for centuries – in gothic cathedrals, renaissance palaces, or baroque gardens, where light creates the atmosphere of the place. Whether you go to admire historical jewels or modern architecture, you can always observe how light shapes our impression of the place.

We will also invite you to meet those who accompany you on your train journeys. Our steward Marek is one of those for whom railway is more than just a job. He started as a temporary force, but now he has joined the cabin crew and takes care of your comfort and smooth operations of the train. People can tell if you like your work, he says, and his approach shows that empathy and composure in demanding situations can bring in light and drive out insecurity.

We wish you a pleasant journey and gorgeous summer. •

Your Lea

DESTINACE | DESTINATION

- 10 Zelené oázy Bratislavy |
Green Oasis of Bratislava

TÉMA | TOPIC

- 20 Co jste (možná) nevěděli o světle | Everything
You Always Wanted to Know About Light

TÉMA | TOPIC

- 30 Važme si tmy |
The Value of Darkness

TÉMA | TOPIC

- 38 Kresba světlem |
Drawing with Light

ROZHOVOR | INTERVIEW

- 46 Dobrá fotka je jako dobré blues |
A Good Photo is Like Good Blues

INSPIRACE | INSPIRATION

- 66 Slavná jména, slavné stavby |
Famous Names, Famous Structures

PŘEDSTAVUJEME | INTRODUCTION

- 80 Marek Frajs: Když vás práce baví,
cestující to poznají | Marek Frajs:
The Passenger Can Tell Your Passion

CZ Bezpečná tiskovina

Obálka Magazínu Leo Express je ošetřena anti-mikrobiálním lakem, který z něj dělá bezpečnou tiskovinu. Časopis si tak mohou bezpečně prohlédnout všichni cestující, aniž by se stal přenašečem bakterií, plísni nebo virů.

EN Safe printout

The cover of this magazine is treated with anti-microbial coating, which makes it a safe printout. In this way, all passengers can look safely through it without the magazine becoming a carrier of bacteria, fungi and viruses.

Magazín Leo Express**Pro Leo Express vydává |
Published for Leo Express by:**

COT group s.r.o.
Garden Eleven
Kubánské nám. 1391/11
100 00 Praha 10 – Vršovice
IČO: 25098853

Redakční rada | Editorial board:

Eva Frindtová, Emil Sedlařík,
Lea Macíková, Petr Manuel Ulrych

Texty | Texts:

Jakub Jukl, Karol Nagy, Petr Manuel
Ulrych, Bibiana Munková

Překlad | Translation:

Kateřina Šebková

Korektury | Proofreading:

Táňa Holasová

Foto | Photos:

Není-li uvedeno jinak,
jsou fotografie z Shutterstock.com |
Shutterstock.com – unless others
copyrights.

Foto na titulní straně | Cover photo:

Shutterstock.com

Grafická úprava a sazba |**Graphic Layout and Composition:**

Eva Zilvarová

Produkce | Production:

Julie Válková

Tisk | Print: Triangl, a.s.**Inzerce | Advertisements:**

COT group s.r.o.
Tel.: +420 735 177 676
E-mail: inzerce@cot.cz
Vydavatel neručí za obsah inzerátů. |
The publisher carries no legal
responsibility for the content of
any advertisements appearing
in this magazine.

Registrace Ministerstva kultury České
republiky | Registration of the Ministry
of Culture of the Czech Republic:
MK ČR E 20950

Vychází 4× ročně |
Published 4 times a year

Místo vydávání | Place of publication:
Praha | Prague

Vydání | Publication:

červen–srpen 2026
June–August 2026

Uzávěrka příštího vydání |**Copy Date of the Next Issue:**

30. 7. 2026 / 30 July 2026

Když se Alpy mění za oknem: panoramatický okruh Gotthard Bernina Round Trip

TEXT: Jan Ursíny
FOTO: Rhätische Bahn AG
www.rhb.ch

Bližší info zde:

Představte si místo, kde 65 metrů vysoký kamenný viadukt vypráví příběh lidské odvahy a kde vás samotná alpská příroda zve k objevování pěti fascinujících perspektiv. Landwasser World v regionu Albula je novou živou mozaikou zážitků, v níž se historie, kultura a krajina prolínají v harmonii, která vás uchvátí.

5
ADVERTORIAL

CZ Srdcem celého zážitku je legendární Landwasserviadukt, ikona Rhétské dráhy a symbol Graubündenu. Architektonický skvost se šesti oblouky, postavený mezi lety 1901 a 1902, se tyčí nad divokým údolím řeky Landwasser a dodnes budí respekt technickou dokonalostí. Odtud se rozvíjí pět propojených světů, které vás vtáhnou do autentického života v Alpách.

Svět železnice začíná nostalgickou jízdou historickým vlakem z Davosu do Filisuru, kde předsednete na Landwasser Express – silniční turistický vláček, který vás převezme po lesní cestě přímo k vyhlídkovému areálu pod viaduktem. Odtud se vám naskytne nejlepší výhled na monumentální stavbu a můžete sledovat, jak moderní červené vlaky Rhétské dráhy mizí v tunelu vytesaném přímo ve skále. Po návratu do Filisuru

pokračujte do Železničního muzea Albula v Bergünu, jehož interaktivní expozice odhalí příběhy stavitelů, kteří před více než stoletím proměnili tyto hory v železniční zázrak zapsaný na seznamu UNESCO. Z Filisuru se poté nezapomeňte vydat vyhlídkovým vlakem Viaduct Shuttle přes viadukt do nové zastávky přímo pod vyhlídkovou plošinou, na kterou odtud dojdete za 5 minut a která vám nabídne skvělé výhledy na viadukt a červené vlaky na něm.

Svět kultury vás provede Filisurem po trase FiliTour. Čtrnáct engadinských domů s bohatě zdobenými sgrafitovými fasádami a typickými arkýři vypráví o prosperitě, kterou do regionu přinesla právě železnice. Každý dům má svůj vlastní příběh – od kupeckých sídel až po selské statky. Svět zemědělství nabízí cestu od statku ke statku, kde ochutnáte čerstvé sýry, uzené maso i další speciality alpských farem. Místní farmáři vás provedou svými stájemi a vysvětlí, proč je práce v horách tak náročná, ale zároveň naplňující. Svět vody sleduje vodní stezku Ansaina podél řek Albula a Landwasser. Trasa vede kolem pěnících peřejí, tichých tůní a křišťálově čistých pramenů, které po tisíciletí formovaly krajinu do její dnešní podoby. A nakonec je tu svět lesa. Čeká vás hned po výjezdu lanovkou na Darlux, odkud se otevírají panoramatické výhledy na celé údolí. Horské lesy plné klidu a ticha nabízejí síť turistických stezek, kde zapomenete na shon každodenního života.

Každý svět je samostatným zážitkem, dohromady však tvoří ucelený příběh, který si zaslouží víc než jen jednodenní zastávku. Přesvědčte se sami na shop.landwasserwelt.ch. •

TEXT: -red-

FOTO: Pavel Mára / Agentura Schock,
www.b4l.cz, Vojenské muzeum Králíky

TIPY TIPS

1

KRÁLÍKY
KRÁLÍKY

6

TIPY

BEATS FOR LOVE 2026

Prostředí Dolních Vítkovic plné železných kulis bude v červenci dějištěm 12. ročníku jednoho z největších evropských festivalů elektronické taneční hudby. Do Ostravy letos dorazí světové hvězdy této scény – fanoušci se mohou těšit na taková jména, jako jsou například Alesso, Calvin Harris, Marshmello, Charlotte de Witte, Dimitri Vegas & Like Mike či Paul van Dyk.

BEATS FOR LOVE 2026

The Dolní Vítkovice venue with its metal scenery will host the 12th year of one of the biggest festivals of electronic dance music in Europe, with some of the major global stars of the genre. Fans can look forward to seeing Alesso, Calvin Harris, Marshmello, Charlotte de Witte, Dimitri Vegas & Like Mike, or Paul van Dyk.

2

OSTRAVA
OSTRAVA

1.-4. 7. 2026

<https://www.b4l.cz/>

CIHELNA KRÁLÍKY 2026

Také letos se bude v Králické pevnostní oblasti konat vzpomínková akce zaměřená na oživenou historii, vojenskou historii a vojenskou techniku z minulého století. Těšit se můžete na několik bojových ukázek v režii vojenskohistorických klubů převážně s tématem druhé světové války, na prezentaci AČR, integrovaného záchranného systému, policie, vězeňské služby, celní správy, výstavy vojenské historické techniky a mnoho dalšího.

CIHELNA KRÁLÍKY 2026

The Králíky fortification system will host a commemorative event focusing on military history and historic military equipment. You can watch several reconstructions of military operations, mostly from World War II, performed by military history clubs. The programme also includes presentations of the Czech Army, Integrated Rescue System, Police, Prison Service, and Customs Authority. There will be exhibitions of historic equipment and more.

14.-15. 8. 2026

<https://armyfort.cz/cs>

3

PRAHA
PRAGUE

LETNÍ SHAKESPEAROVSKÉ SLAVNOSTI

Tradiční divadelní přehlídka se letos kromě Prahy odehraje také v Brně, Ostravě a Bratislavě, festivalové inscenace zavítají také do Litomyšle, na Hlubokou, Loket a Kuks. Na diváky čeká více než 150 představení pod širým nebem inspirovaných dílem nejslavnějšího dramatika všech dob na největší divadelní přehlídce svého druhu v Evropě. Premiérovou inscenací festivalu bude Komedie omylů.

THE SUMMER SHAKESPEARE FESTIVAL

This year, the traditional theatre festival takes place not only in Prague, but also in Brno, Ostrava, and Bratislava. In addition, there will be shows in Litomyšl, Hluboká, Loket, and Kuks. Visitors can look forward to over 150 open-air shows of Shakespeare's plays at the biggest festival of its kind in Europe. For the first time, the festival features The Comedy of Errors.

24. 5. - 5. 9. 2026

www.shakespeare.cz

7
TIPS

Střední Čechy

v hlavní roli seriálových příběhů

Jsou krajiny, které nepůsobí jako kulisa. Řeka plyne, vítr se opírá do stromů a mezitím se odehrávají příběhy, které nejsou na první pohled vidět.

PODĚBRADSKÁ
KOLONÁDA

Střední Čechy

TEXT: Nicole Štastná

FOTO: Středočeská centrála
cestovního ruchu

www.strednicechy.cz

8

ADVERTORIAL

CZ Seriál Polabí s podtitulem Tady jsme doma si vybírá právě taková místa. Krajinu podél Labe a Vltavy, kde se lidské osudy odvíjejí stejně přirozeně jako tok vody. Vražda rozvíří děj, ale to podstatné zůstává mezi lidmi. Začněte v Lužci nad Vltavou, projděte se podél řeky, kde vznikaly klidné i napjaté scény, a nechte krajinu určovat tempo. Zajedte si do Hlásné Třebaně, kde jez na Berounce přináší jinou energii a otevírá cestu do Českého krasu. Ve Vraňanech zpomalte.

Vraňansko-hořínský plavební kanál, nejdelší svého druhu u nás, je ideálním místem pro procházku, kolo i plavbu. Závěr patří Hradištku-KerSKU. Chatky, lesy a cesty, které nikam nespěchají. Zkrátka místo, kde se děj přirozeně zpomalí.

O tom, že Poděbrady nejsou jen poklidným lázeňským městem, vás přesvědčí Buldok z Poděbrad. Příběh kriminalistky Radky stojí na kontrastu mezi lázeňskou pohodou a napětím skrytým pod povrchem. Od nádraží se vydejte do centra. Kolonáda, Jiřího náměstí a zámek Poděbrady tvoří kulisy mnoha scén stejně jako policejní stanice na náměstí T. G. Masaryka nebo přístav u Labe.

Dopřejte si lázeňskou oplatku, ochutnejte minerální prameny a na chvíli zpomalte. Podívejte se na město z vodní hladiny a uvidíte ho tak, jak ho znají filmaři. Vyrazte i za hranice města. Letiště v Podhořanech a přírodní lokalita Huslík nabídnou jiný rytmus krajiny, zatímco městská nemocnice doplňuje mozaiku míst, kde se příběh odehrává.

Kde jeden příběh končí, jiný začíná. Seriál Kamarádi sleduje trojici přátel, kteří se vracejí do rodné vsi a znovu hledají smysl v tom, co tvoří domov. Děj se odehrává v podhůří Kokořínska v malé obci jménem Skalsko. Okolní skály, romantický zámek i roubená stavení dotvářejí onu požadovanou atmosféru, která je protipólem každodenního městského shonu. Pokračujte k louce a vojenskému v Kovanci s výhledy do okolí nebo k rybníku Štampach ve Střemech, ideálnímu místu pro letní zastavení. Zastavte se ve Mšeně na náměstí Míru, kde nejlépe pocítíte rytmus místního života, odtud, zbudou-li vám síly, zamiřte přes hrad Kokořín k jeskyni Klemperka. •

20%
sleva

To lepší cestovko

Od jediných specialistů

Přidejte se k více než **1,5 milionu** spokojených klientů ročně a zvolte si **to lepší** cestovní pojištění od jedničky na trhu.

ergo-cestovni.cz

Vy cestujete. My se staráme.

ERGO

Cestovní Pojišťovna

Zelené oázy Bratislavy

Možná to bude znít překvapivě, ale podle žebříčku jedné nizozemské cestovní kanceláře je Bratislava třetím nejzelenějším hlavním městem na světě! Byla by proto škoda neprozkoumat její nejkrásnější lokality ukryté v lůně přírody. Ať už se za nimi vydáte pěšky, nebo na kole, nebudete litovat.

TEXT: Veronika Vandrašeková

FOTO: Bratislava tourist board, Bratislava region tourism,
Matej Kováč, Bratislavský samosprávny kraj, Shutterstock.com

Green Oases of Bratislava

It may come as a surprise, but a Dutch travel agency ranks Bratislava as the third greenest capital city in the world. It would be a shame not to explore its most beautiful nature-rich locations. Whether you choose to go on foot or on a bike, you will not be disappointed.

CZ Někteří lidé říkají, že je Bratislava příliš malá. Že ji člověk pěšky, či na kole projde za chvíli celou. Dá se to však vnímat i jako výhoda. Například v tom, že se mnoho zelených lokalit nachází v blízkosti samotného centra. Rozsáhlejší zelené plochy a přírodní oblasti, které nabízejí bohaté možnosti pro rekreaci a odpočinek, leží sice mimo něj, přesto jsou výborně dostupné na kole nebo veřejnou dopravou. Většina cyklotras v hlavním městě je propojena v rámci mezinárodního cykloprojektu EuroVelo 13.

HORSKÝ PARK

Na rozdíl od ostatních bratislavských parků je Horský park specifický tím, že se nachází prakticky uprostřed města, a přitom disponuje téměř nedotčeným prostředím a původní flórou i faunou. →

11
DESTINATION

EN Some people complain that Bratislava is too small — that you can walk or cycle across it in no time. But this can also be seen as an advantage. Many of its green areas are located close to the city centre. The larger stretches of green natural landscapes offering ample opportunities for recreation lie further out, but are easy to reach by public transport or on a bike. Most cycling routes in the capital are connected to the international EuroVelo 13 cycling network.

MOUNTAIN PARK

Despite its unique location very near the city centre, Horský Park (Mountain Park) manages to retain an almost pristine natural character with indigenous plant and animal species. It is an ideal cycling route for casual cyclists and a popular spot for walking, running, and picnics.

The historic park offers a peaceful retreat with a network of winding paths in a dense forest. Many visitors direct their steps to the Forester's Lodge with a garden and a playground. Inside, you can enjoy excellent coffee with traditional Bratislava pastries filled with walnuts or poppyseeds.

ŽELEZNÁ STUDNIČKA

Another beautiful natural location is Železná studnička (Iron Well), one of the most popular leisure destinations in Bratislava. It is part of the Little

Carpathians Natural Reserve and offers a wide range of activities such as hiking, cycling, and fishing.

The local lake is perfect for romantic walks or family picnics. Also consider taking the chairlift to the top of the Kamzík hill. You can even take your bicycle with you on the lift.

JANKO KRÁL' PARK

Founded in 1774, Janko Král' Park is the oldest public park in Central Europe. Covering 42 hectares on the right bank of the Danube, it is a popular place for relaxation and sports.

The park combines beautiful greenery with convenient proximity to one of Bratislava's most →

Představuje ideální cyklotrasu pro nenáročné cyklisty. Je také oblíbeným místem pro procházky, běhání a pikniky. Tento historický park nabízí klidné útočiště s hustým lesem a klikatými stezkami. Návštěvníci si mohou prohlédnout i místní hájovnu se zahradou a dětským hřištěm. Ochutnat zde mohou vynikající kávu s tradičními bratislavskými ořechovými nebo makovými rohlíčky.

ŽELEZNÁ STUDNIČKA

Dalším krásným místem v přírodě je Železná studnička, která patří mezi nejpoupulárnější rekreační lokality v Bratislavě. Je součástí chráněné krajinné oblasti Malé Karpaty a nabízí různé možnosti pěší turistiky, cyklistiky i rybaření. Místní jezero je ideální pro romantické procházky kolem vody či rodinné pikniky. Návštěvníci mohou využít také lanovku, která je pohodlně dopraví až na Kamzík – a to dokonce i s kolem.

SAD JANKA KRÁLA

Sad Janka Kráľa je nejstarším městským parkem ve střední Evropě, protože byl založen už v roce 1774. Má rozlohu 42 hektarů a nachází se na pravém břehu Dunaje. Je oblíbeným místem pro odpočinek i sport, tvoří jej nádherná zeleň, i když leží v těsné blízkosti jednoho z nejnávštěvovanějších nákupních center Bratislavy. Návštěvníci zde mohou kromě rozkvetlých květin a majestátních stromů najít také sochu samotného Janka Kráľa, jednoho z nejvýznamnějších slovenských básníků. V parku se také konají různé kulturní akce a koncerty. Díky své poloze a vybudovaným cyklotrasám se z něj navíc během několika minut dostanete prakticky kamkoliv v centru hlavního města.

BRATISLAVSKÝ LESOPARK

Méně známý, ale neméně atraktivní. Bratislavský lesopark tvoří rozsáhlou lesní oblast na severovýchodě města. Tato přírodní oáza je ideální pro pěší turistiku, nordic walking, cyklistiku i jízdu na koni. Návštěvníci zde mohou objevovat různé turistické stezky včetně cesty na vrch Kamzík, odkud je nádherný výhled na celé město. Pokud se sem vydáte na výlet, neměly by ve vašem itineráři chybět ani nedaleké vodní mlýny na řídce Vydrice, zmíněná televizní věž Kamzík, Železná studnička, Kačín nebo Červený kríž.

BOTANICKÁ ZAHRADA UNIVERZITY KOMENSKÉHO

Botanická zahrada Univerzity Komenského je dalším zeleným klenotem Bratislavy, který nabízí možnost poznat na jednom místě pestrou paletu rostlin z celého svě-

12

DESTINACE

visited shopping centres. In addition to flowering plants and majestic trees, visitors can admire a statue of Janko Král, one of Slovakia's most important poets. The park also hosts cultural events and concerts. Thanks to its cycling infrastructure, it offers quick access to almost any place in the city centre.

BRATISLAVA FOREST PARK

Lesser known but equally attractive, Bratislava Forest Park is a vast wooded area in the northeastern part of the city. The natural oasis is ideal for hiking, Nordic walking, cycling, and horse riding. Visitors can explore numerous trails, including the route to Kamzík, which offers stunning views of the entire city.

ta. Tato zahrada je ideálním místem pro klidnou procházku i vzdělávací aktivity. Od centra města je vzdálenější, protože se nachází v městské části Karlova Ves. Spíše než na kole proto doporučujeme navštívit ji veřejnou dopravou, kterou se sem ze Starého Města dostanete během několika minut.

CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ

Samostatnou kapitolu městské zeleně představují různá chráněná území Bratislavy. Vyznačují se jedinečnou přírodní krásou a bohatou biodiverzitou. Mezi nejvýznamnější patří Devínská Kobyla a Dunajské luhy. Tyto oblasti jsou ideální pro pěší turistiku i ornitologii a nabízejí nádherné výhledy a možnost pozorovat různé druhy rostlin a živočichů. Pokud patříte mezi zdatnější cyklisty, můžete si po nich udělat příjemný celodenní výlet. →

Do Bratislavy se pohodlně svezete vlaky Leo Express.

You can travel to Bratislava comfortably by Leo Express trains.

Popular destinations include the nearby historic water mills on the Vydrlica stream, the Kamzík TV tower, Železná studnička, Kačín, and Červený kríž.

BOTANICAL GARDEN OF COMENIUS UNIVERSITY

The Botanical Garden of Comenius University is another green gem of Bratislava, offering visitors the chance to discover a wide variety of plant species from around the world in one place. It is an ideal location for peaceful walks and educational visits. Located in the Karlova Ves district, it is further from the city centre. Therefore, public transport is recommended rather than cycling, to cut the travel time from the Old Town to several minutes.

NATURE RESERVES

In addition to parks, Bratislava can also boast several nature reserves which deserve special attention and protection for their unique natural beauty and biodiversity. The most significant ones include Devínska Kobyla and Danube Floodplains. These areas are ideal for hiking and birdwatching, offering beautiful views and opportunities to observe diverse species of animals and plants. More experienced cyclists can also plan an interesting cycling trip through the areas. →

CZ → CYKLOVÝLETY PO BUNKRECH

Pokud vás zajímá historie, ale zároveň chcete trávit čas v krásné přírodě, ideálně na kole, můžete se vydat na cyklovýlety po bunkrech v okolí Bratislavy. V období před druhou světovou válkou totiž byla Československá republika pod tlakem rostoucí hrozby nacistického Německa. Proto se v letech 1935–1938 začal budovat systém opevnění, který měl zajistit ochranu státu. V oblasti hlavního města vzniklo několik bunkerů sloužících jako obranná stanoviště. Žádný z nich nebyl stejný a každý byl postaven podle individuálního plánu.

Jen v bratislavské Petržalce bylo původně postaveno 15 bunkerů, z nichž se dodnes dochovalo 11, a některé jsou po rekonstrukci přístupné veřejnosti. Právě ty by vás mohly zaujmout. Například bunker B-S-8 se nachází v Petržalce

těsně u rakouské hranice. Dá se k němu dostat pěšky, na kole i autem. V bezprostřední blízkosti bunkru se nachází zrekonstruovaný vojenský hřbitov Kopčany věnovaný padlým v první světové válce. Bunker B-S-1 zatím čeká na obnovu a nachází se na bývalé pohraniční cestě podél Dunaje, vedoucí od mostu Lanfranconi směrem k rakouské hranici. A ve vojenském bunkru Devínské jazero – vzor 37, který leží v Devínské Nové Vsi, můžete dokonce i přespat! •

14

DESTINACE

EN → CYCLING TOUR OF WARTIME BUNKERS

If you are interested in history but also want to spend time in beautiful nature, ideally on two wheels, you can take a cycling tour of the bunkers around Bratislava. Before World War II, Czechoslovakia faced growing threats from Nazi Germany. Between 1935 and 1938, a system of fortifications was built to defend

the country. Several bunkers were constructed around Bratislava, each with its own unique design. In Petržalka alone, 15 bunkers were originally built, 11 of which still remain today, some restored and accessible.

Located in Petržalka near the Austrian border, Bunker B-S-8 is accessible on foot, on a bike, or by car. Do not leave out the newly restored nearby Kopčany military cemetery, dedicated to soldiers fallen in World War I. Bunker B-S-1 awaits restoration and is located on the former border road running along the Danube from the Lanfranconi Bridge toward the Austrian border. And for real enthusiasts, the Devínske Jazero bunker (Type 37) in Devínska Nová Ves even offers accommodation services. •

REZERVACE/
KONZULTACE

LADA:
+420 732 811 828

SIMO:
+421 917 315 479

MICHAEL:
+421 917 104 309

ALEKSANDRA:
+48 513 723 827

15 LET
GARANCE

Eat what you want My se o Vaše ZUBY s chutí postaráme!

ZAKOUSNĚTE SE DO TOHO JEŠTĚ
DNES!

BOOK AN APPOINTMENT TODAY!

KLINIKA: Visit us online anytime
info@denti-solari.com
Lagija nr 1, Rruga Taulantia, Durrës, Albania

WWW.DENTI-SOLARI.COM

Karlovarský kraj – místo, kde se rodí energie

Karlovarský kraj je synonymem lázeňského odpočinku, kde můžete načerpat novou energii z přírodních léčivých zdrojů i příznivého podhorského klimatu.

CZ Minerální prameny s jedinečným složením, slatina, přírodní oxid uhličitý i radonová voda pomáhají při potížích s pohybovým aparátem, trávením i při celkové regeneraci organismu. Významnou roli hraje také čistý vzduch a klid okolní přírody, které přirozeně podporují prevenci i vaši vitalitu.

LÁZEŇSKÁ TRADICE SE SVĚTOVÝM UZNÁNÍM

Do Karlových Varů, Mariánských Lázní a Františkových Lázní se po staletí vydávají lidé z celého světa za léčbou, odpočinkem i posílením zdraví. Tradice se zde přirozeně propojuje s moderní medicínou a inovacemi. V roce 2026 si připomínáme pět let od zápisu nadnárodní památky „Slavná lázeňská města Evropy“, sdružující 11 významných lázeňských měst, na Seznam světového dědictví UNESCO.

Dopřejte si čas na regeneraci a posilte odolnost vůči stresu. Preventivní lázeňské pobyty pomáhají předcházet psychickým i psychosomatickým potížím a podporují celkovou pohodu.

V Karlovarském kraji znovu najdete rovnováhu těla i mysli. Vyberte si pobyt na míru na www.laznezdravi.cz. •

16

ADVERTORIAL

Karlovy Vary Region – Where Energy is Born

Karlovy Vary
Region

TEXT: DMO Živý kraj
www.visitvaryregion.com

EN The unique mineral springs, therapeutic peat, natural carbon dioxide, or radon water helps alleviate issues of the motor system or the digestive system, and generally rejuvenate the organism. It is greatly complemented by the clean air and tranquillity of the surrounding nature to boost your resilience and vitality.

The Karlovy Vary Region is a synonym of spas and relaxation. A place where you recharge your energy from natural curative sources and the beneficial mountain climate.

GLOBALLY ACKNOWLEDGED SPA TRADITION

People from all over the world have travelled to Karlovy Vary, Mariánské Lázně or Františkovy Lázně for centuries to receive therapy, relax, and strengthen their health. The tradition continues, enriched with modern medical approaches and innovations. The year 2026 marks five years since the 11 spa towns of the transnational UNESCO site „The Great Spa Towns of Europe“ were inscribed on the World Heritage List.

Take your time to rewind and increase your resilience. Preventive programmes help you stave off mental and psychosomatic issues and generally improve mental wellbeing.

Renew the balance of your body and mind in the Karlovy Vary Region. Choose your perfect programme at www.laznezdravi.cz. •

Karlovarský kraj

www.visitvaryregion.com

Relax...

co probudí energii těla i mysli.

awaken your body and mind.

Dálkové turistické trasy v Ústeckém kraji

CZ Není nutné přecházet celou republiku, abyste zažili jedinečné dobrodružství. Stačí přejít Hřebenovku Ústeckým krajem, proznačenou pro pěší turistiky.

NÁVRAT LEGENDÁRNÍ TRASY

Jde o obnovenou část Modré Hřebenovky, jedné z prvních dálkových tras v ČR. Ústecký kraj proznačil Hřebenovku dvě, které na sebe

ovšem navazují. Od Božího Daru, respektive Klínovce proznačil Hřebenovku Krušné hory východ. Celkem 143 kilometrů je rozděleno do 7 etap. Můžete tak projít hřeben Krušných hor po zhruba 20kilometrových úsecích a poznat na trase okolí Božího Daru, Lesné, Českého Jiřetína v okolí Flájí nebo rašeliniště u Nového Města. Závěr Hřebenovky Krušné hory východ tvoří etapa do Petrovic, kde volně navážete na Hřebenovku Českým Švýcarskem. Hřebenovka Českým Švýcarskem vás na 100 kilometrech v 6 etapách provede nejkrásnějšími místy této jedinečné oblasti plné skalních měst a úchvatných vyhlídek (Hřensko, Jetřichovické vyhlídky), národním parkem i jeho okolím. Projdete od úpatí Krušných hor až do prvních kopců Lužických hor po cestách prastarých i nově vytyčených. Hřebenovka v Českém Švýcarsku je certifikována v parametrech Leading Quality – Best of Europe. •

18

ADVERTORIAL

TEXT: Ellen Herzogová
FOTO: Ústecký kraj

www.branadocech.cz
www.hrebenovka.com

Long-distance Hiking Routes in the Ústí Region

EN You don't have to crisscross the whole country to have a once-in-a-lifetime adventure. All you have to do is follow the ridge path hiking trail through the Ústí Region.

RETURN OF A LEGENDARY TRAIL

The trail in question is the renewed section of the Blue Ridge Path, one of the first long distance hiking trails in the Czech Republic. The region has two marked ridge trails that are linked together. The ridge path through the eastern Krušné Mountains starts near Boží Dar, at the top of Mount Klínovec. The 143km distance is broken up into seven stages meaning you can tackle the Krušné Mountains ridge route in approximately 20km sections. This gives hikers the opportunity to see Boží Dar, Lesné, Český Jiřetín near Fláje Reservoir and peat bogs near Nové Město. The end of the Ridge Trail in the eastern part of the Krušné Mountains is the stage to Petrovice where you can join the ridge trail through the Bohemian

Switzerland. This 100km section is in six stages and leads through the most attractive places in this unique location packed with rock formations and wonderful viewpoints (Hřensko, viewpoints around Jetřichovice) in the national park and the surrounding area. Walk from the foothills of the Krušné Mountains to the first hills of the Lužické Mountains on trails old and new. The Bohemian Switzerland ridge trail has been certified as a Leading Quality – Best of Europe route. •

Design, kvalita a odolnost pod jednou střechou

POŘÁDNÉ ŘEŠENÍ PRO ŠIKMÉ STŘECHY

Tondach

tondach.cz

W **wienerberger**
stavte pořádně

Co jste (možná) nevěděli o světle

TEXT: Karol Nagy

FOTO: Shutterstock.com

Světlo je všude kolem nás. Často ho ani nevnímáme. A přitom je tak zajímavé. Pojďme na světlo a záležitosti s ním spojené vrhnout trochu světla!

CZ Světlo bereme jako samozřejmost. Rozsvítíme, zhasneme, zíráme do monitoru, pozorujeme západ slunce. Jenže světlo také řídí naše vnitřní hodiny, ovlivňuje náladu, paměť, zdraví i to, co vlastně považujeme za „realitu“. A spoustu jeho triků a kouzel si ani neuvědomujeme.

1 NÁŠ VNITŘNÍ ČAS ŘÍDÍ SVĚTLO

Už jste si všimli, že po dni stráveném v kanceláři se cítíte unavenější než po dni venku? Není to jen množstvím práce, ale i světlem. V mozku totiž máme biologické hodiny, které se

synchronizují podle denního světla – hlavně podle jeho modré složky ráno a dopoledne. Ta tělu říká: „Teď je den, buď vzhůru, soustřeď se.“

Když ráno vidíte přirozené denní světlo, vaše tělo začne vyrábět kortizol, hormon, který zvyšuje bdělost. Při poklesu hladiny světla klesá i produkce hormonu. Když ale celý den trávíte v šeru a večer sedíte u jasného displeje, tělo je zmatené: podle očí je stále den, i když hodinky tvrdí něco jiného. Výsledek? Hůř usínáte a hůř se i soustředíte.

2 SVĚTLO UMÍ ZLEPŠIT NÁLADU. A NAOPAK

Slunečný zimní den a pošmourný listopadový týden se neodlišují jen esteticky, ale mají jiný vliv i na chemii vašeho mozku. Denní světlo podporuje tvorbu serotoninu – hormonu spojeného s dobrou náladou a motivací. Není náhoda, že v zemích s dlouhými tmavými zimami se častěji mluví o sezonních depresích a že světelná terapie (silné denní světlo ráno) dokáže některým lidem opravdu ulevit. →

Everything You Always Wanted to Know About Light

Light is all around us. It mostly goes unnoticed, although it is a marvel. Let us throw some light on light!

EN We tend to take light for granted. We just switch it on or off, we gaze at our screen, we watch the sun go down. But light sets our inner clock, controls our mood, memory and health, and determines what we regard as “reality”. We fail to recognise most of its tricks and illusions.

1 LIGHT SETS OUR INNER CLOCK

Have you noticed that you feel more tired after a day at the office than after an outdoor trip? It is not about how hard your work is, it is because of light. The biological clock in our brains synchronize with daylight – especially its blue part in the morning. It tells us: “It is day, wake up and keep focused.”

Our bodies respond to morning light and start to produce cortisol, a hormone which keeps us awake. The production then decreases with fading light. But when you spend the whole day in darkness, and the evening in front of

a screen, your body is confused; the eyes say it is day, but the clock says it is not. That impairs the quality of your sleep and concentration.

2 LIGHT MAKES SPIRIT LIGHT. AND VICE VERSA.

A sunny winter day, and a gloomy November have completely different influence on the chemistry in our brains. Daylight supports the production of serotonin – the hormone associated with good mood and motivation. That →

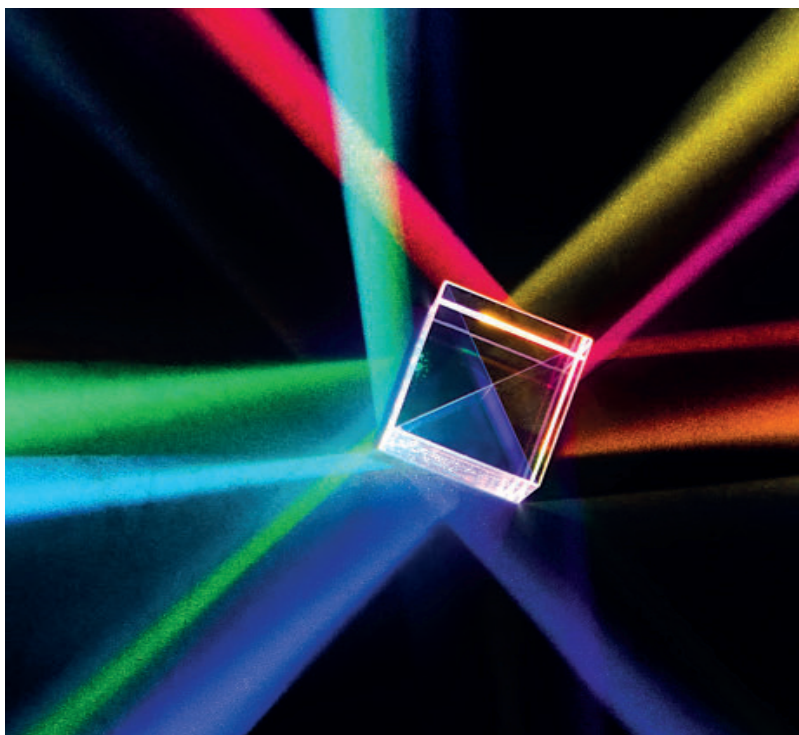

Naopak ostré umělé světlo v nevhodnou dobu může naší náladě uškodit. Znáte ten pocit: pozdní večer, kancelářské zářivky, už byste měli jít domů, ale monitor stále svítí. To není prostředí pro příjemné emoce, spíš pro podráždění. Světlo, které je v jednu denní dobu dobré, může být jindy problém – ráno nás modré, jasné světlo nabudí, večer nás zbytečně povzbuzuje k bdělosti, zatímco denní rytmus těla by měl pomalu směřovat ke spánku.

3

MODRÉ SVĚTLO: NEPŘÍTEL, NEBO TAJNÝ SPOJENEC?

Modré světlo má špatnou pověst – hlavně kvůli displejům. Večer opravdu dokáže zpomalit nástup spánku, protože brzdí tvorbu melatoninu, hormonu spánku. Jenže přes den je situace úplně jiná. Právě modrá složka denního světla pomáhá zvyšovat

22

TÉMA

is why people in countries with long dark winters often suffer from seasonal depressions and why light therapy (strong natural morning light) can cure mental issues.

On the other hand, sharp artificial light at a wrong time can spoil our mood. You might find it familiar: evening in the office, time to go home, but the monitor is still on and so are the lights – and you suddenly feel annoyed, irritated. Blue light, which is good when it rouses us in the morning, becomes detrimental in the evening, when it keeps us alert while the rhythm of the body tells us to calm down and get ready for a good night's sleep.

3

BLUE LIGHT: ENEMY OR ALLY?

Blue light has a bad name – mainly due to screens. Exposure in the evening can suspend the onset of sleep, because it blocks the production of melatonin, the hormone of sleep. But it is a completely different story during the day. The blue component of light increases our attention and ability to learn new things. Blue light occurs naturally during the day, and that is when it helps, but once the sun sets, it becomes harmful for us.

4

MEMORY NEEDS DAYLIGHT

In addition to our sleep, light also influences our memory. Exposure to daylight helps you concentrate and store information in long-term memory.

The rhythm is the key: daylight during the day and darkness at night. When we sleep, the brain processes and sorts the memories of the day – and the

quality of this process depends on the signals received during the day. If you spend the day sitting in the dark, and the night looking at your screen, your inner clock is perplexed, and the brain has no clue when to work and when to rest.

5 MOST LIGHT IS UNSEEN

Perhaps the most striking fact is that the visible light is just a small section of the wide range of electromagnetic radiation. Longer wavelengths mean infrared radiation (felt as warmth), and shorter wavelengths are ultraviolet, X and gamma radiation. The whole universe is interspersed with rays of light our eyes are unable to discern.

Various animals see the world differently. Some insects can perceive ultraviolet light, so that they are attracted to flowers which

pozornost i schopnost učit se nové věci. Takže zatímco před den je modré světlo velmi prospěšné, čím víc se slunce chýlí za obzor, tím méně je pro nás přirozené a tím více nám škodí.

4 VAŠE PAMĚŤ POTŘEBUJE DENNÍ SVĚTLO

Světlo nemá vliv jen na to, kdy spíme, ale i na to, co a jak si pamatujeme. Když jste během dne vystaveni přirozenému světlu, lépe se soustředíte a informace se vám snáz ukládají do dlouhodobé paměti.

Důležitý je ale i rytmus: světlo přes den, tma v noci. Během spánku mozek zpracovává a třídí zážitky dne – a kvalitu tohoto procesu ovlivňuje, jestli dostal přes den správné signály. Když celý den sedíte v přitímném a pak trávíte večer ve světle monitorů, vaše vnitřní hodiny jsou zmatené a mozek nemá jasně určený čas, kdy má odpočívat a kdy fungovat naplno.

5 VĚTŠINU SVĚTA VLASTNĚ NEVIDÍTE

Možná největší optický šok: to, čemu říkáme viditelné světlo, je jen malý výsek v obrovském oceánu elektromagnetického záření. Pod ním leží infračervené záření (to cítíme jako teplo), nad ním ultrafialové, rentgenové, gama záření... celý vesmír je doslova prostoupený, „prozářený“ vlnami, které naše oči vůbec neumí zachytit.

Mnohá zvířata ale vidí svět docela jinak. Některý hmyz vnímá ultrafialové světlo a květiny, které nám připadají docela obyčejné, jako doslova neonové →

might seem dull to us. Snakes, on the other hand, can see infrared light and identify their prey in the dark. We think that we see the world as it is, but actually, we only see the part of the world to which we have become sensitive during our evolution.

6 REALITY IS ILLUSION

The perception of colours is just an informal agreement between physics and the brain. Objects have no colours; they just reflect certain wavelengths. A red apple absorbs most rays, and only reflects those that our brain interprets as “red”. If our eyes were adjusted differently, we would see a different colour.

Colours are also seen in context. The same shade of grey can look dark next to white and light next to black. Social media are full of videos of people arguing →

CZ → reklamní poutače. Hadi zase vidí v infračerveném pásmu a dokážou vidět teplo kořisti i ve tmě. My si přitom myslíme, že vidíme svět „tak, jak je“. Ve skutečnosti vidíme jen tu část, na kterou jsme si během evoluce nastavili citlivost.

6 REALITA JAKO ILUZE

To, jak vnímáme barvy, je také jen jakási nepsaná dohoda mezi fyzikou a mozkem. Předměty nemají barvu samy o sobě, jen odrážejí určité vlnové délky. Červené jablko pohlcuje většinu spektra a odráží hlavně tu část, kterou naše oči a mozek přeloží do dojmu „červená“. Kdyby naše oko bylo nastavené jinak, jevila by se nám barva jablka úplně jinak.

Navíc barvy vnímáme vždy v kontextu. Stejný odstín šedé může vedle bílé vypadat tmavý a vedle černé světlý. Internetem pravidelně obíhají fotografie šatů nebo bot, u kterých se lidé dohadují, jestli jsou modré, nebo zlaté. Každý mozek si totiž různě dopočítává osvětlení scény a podle toho vám barvu přeloží. Světlo tedy není jen neutrální pozadí, ale aktivní spolutvůrce toho, jak realitu skutečně vnímáte.

7 SVĚTLO A SPÁNEK

Co je možná úplně nejpodceňovanější: světlo na nás působí i tehdy, když si myslíme, že ho nevnímáme. Slabé světlo v ložnici v noci (lampička, LEDka z nabíječky, světlo z ulice) může nenápadně narušovat kvalitu spánku. Nemusí vás vyložené probudit, stačí, že tělo nikdy úplně nepřepne do hlubokého spánku, protože vnímá, že není úplná tma.

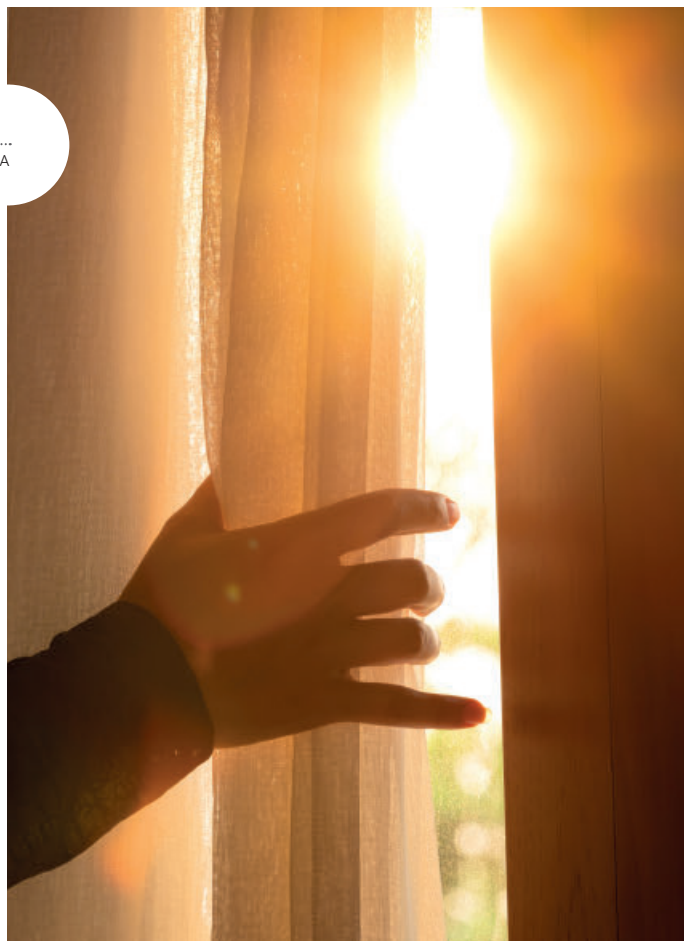
Naopak jemné světlo ráno, třeba přes závěsy, může fungovat jako šetrný budík, který pomůže tělu přejít přirozeněji ze spánku do bdění. V ideálním světě bychom si plánovali nejen pracovní úkoly, ale i to, jaké světlo kolem sebe kdy máme: jasné a studené přes den, měkkí a teplejší večer, tmu v noci. Jenže v praxi se nám to většinou nedaří – a i to je důvod, proč jsme dnes permanentně unavení. •

EN → whether a particular dress or pair of shoes is blue or golden, because our brains calculate the lighting of the scene in different ways. Light is not neutral; it is an active agent in the creation of our perception.

7 LIGHT AND SLEEP

Alarmingly, light influences us even when we believe that we do not perceive it at all. Dim light in the bedroom (night light, charger indicator, street light) can quietly deteriorate the quality of sleep. Even if it does not wake you up, it can prevent the body from entering the deep phase of sleep.

Mild morning light, on the other hand, can work as a gentle signal that helps us gradually and naturally wake up. In an ideal world, we could plan our daily tasks based on the current quality of light: bright and cold during the day, and milder and warmer in the evening. But this is usually impossible in reality. And that is one of the reasons we are permanently stressed and tired. •

Zapomeňte na starosti s jídlem.

Se společnostmi Zdravé stravování
& Freshly už nemusíte řešit, co budete
jíst zítra, pozítří ani příští týden.

Nejsme jen krabičková dieta.
Jsme chytré řešení, jak jíst kvalitně
každý den – bez stresu, bez kompromisů.

- ✓ Krabičky na celý den
- ✓ Obědy do práce bez čekání
- ✓ Jídlo pohodlně až domů

 Jednoduše Chutně Bez kompromisů

Jídlo domů

**ZDRAVÉ
STRAVOVÁNÍ**

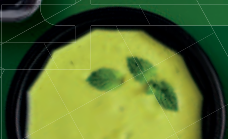
zdravestravovani.cz

Jídlo do práce

FRESHLY

freshly.cz

Objevte skryté skvosty PARDUBICKÉHO KRAJE

V česko-polském pohraničí se skrývá řada krásných míst, o kterých ví jen málokdo. Na tato místa upozorňuje projekt Objev skryté skvosty II. Jeho cílem je ukázat, že i mezi méně známými turistickými cíli se dají najít opravdové poklady.

CZ Do projektu se zapojily turistické organizace z Česka i Polska, od Dolnoslezského vojvodství přes Liberecký a Královéhradecký kraj až k Pardubickému kraji. V Pardubickém kraji bylo vybráno dvacet míst, která stojí za návštěvu. Některá možná už znáte, ale nikdy jste je nenavštívili. A právě teď je ta pravá chvíle to změnit.

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE V JABLONNÉM NAD ORLICÍ

Město Jablonné nad Orlicí se může pochlubit bohatou historií, která sahá až do 11. století. Tehdy se zde rozdělovala obchodní cesta vedoucí z Čech na Moravu a do Polska. Nejprve u rozcestí stálo

osamocené stavení pro občerstvení a odpočinek formanů. V roce 1285 už bylo Jablonné nad Orlicí označováno jako „trhový městeček“.

V průběhu druhé poloviny 17. století začaly vznikat v podhůří Orlických hor komplexy domů s podloubím či podsíní, které se staly pro tuto oblast typické. Náměstí v Jablonném nad Orlicí má charakteristický ráz tvořený stylovými dřevěnými a městskými domy. Nachází se zde i jeden z posledních roubených městských domů v Čechách – U Černého medvěda, který slouží jako hotel s restaurací. Zajímavostí na náměstí je také dřevěná lžice z roku 1989, která funguje jako vodní kyvadlo.

RADIOAKTIVNÍ PRAMENY V MLADKOVĚ

Na trase Naučné stezky Betonová hranice, necelý kilometr od vlakové zastávky Mladkov, se nachází zajímavé turistické místo – Pramen knížete Rostislava. Místní ho však často označují jako „Radioaktivní pramen“ nebo zkráceně „Radiák“.

První zmínka o pramenech pochází už z roku 1928. Tehdy byly prohlášeny za lázeňskou vodu. Dokonce padl návrh na výstavbu radonových lázní a začaly přípravné práce na zachycení pramenů Karolína a Šalamoun. V roce 1930 byly práce zastaveny a projekt zanikl. Pramen byl obnoven v roce 2015.

Jde o potůček, který neobsahuje zvýšenou radioaktivitu a nemá ani léčivé účinky. Radon, obsažený ve vodě, se totiž při cestě k povrchu uvolňuje. Pokud tedy chcete vidět skutečné prameny, musíte se vydat po schůdkách o něco výše. Tam na vás čekají pramen Karolína a pramen Šalamoun. Voda v těchto pramenech je studená. Má kolem 7 stupňů Celsia. Je také málo mineralizovaná, což jí dodává vynikající svěží chuť.

KŘÍŽOVÁ CESTA V ČERVENÉ VODĚ

Křížová hora se nachází v nadmořské výšce 735 metrů v Jeřábské vrchovině nedaleko obce Červená Voda. Kromě bohaté historie má také hluboký duchovní význam. Své zlaté období zažívala v době, kdy na vrchol vedla křížová cesta zakončená dřevěným kostelíkem. Ten byl obklopen krásnou přírodou a výletní restaurací. Po druhé světové válce však Křížová hora upadla v zapomnění. Kostelík byl zdemolován a místo postupně chátralo. V současnosti se Křížová hora dočkala nové podoby. Na vrcholu byla postavena rozhledna, která tvoří dominantu celého místa a je oblíbeným cílem výletníků a turistů i dějištěm kulturních akcí. Součástí obnovy je také nová křížová cesta. Začíná u kostela Nanebevzetí Panny Marie v Šanově, vede malebnou krajinou a končí u rozhledny na vrcholu Křížové hory.

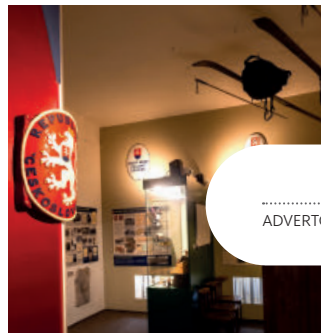
VÝCHODOČESKÝ PAMÁTNÍK CELNICTVÍ A PAMÁTNÍK OBĚTEM INTERNACE V KRÁLÍKÁCH

V historické budově na Velkém náměstí čp. 367 v Králíkách se nachází dva skryté skvosty. Tím prvním je Východočeský památník celnictví. Jedná se o největší expozici historie celnictví v České republice. Unikátní

památník se zaměřuje na vývoj celního úřadu od starověkého Egypta až po současnost. Za pozornost stojí i zvukové nahrávky pašeráků a příslušníků finanční stráže. Originální expozice nabízí též modely celních skladů a ukázky měr, jako jsou český a vídeňský loket.

Druhým skrytým skvostem, který zde najdete, je Památník obětem internace. Reflektuje tragickou historii třetího odboje. Zároveň dokumentuje perzekuce řeholníků, kteří byli komunistickým režimem internováni v letech 1950–1961 v rámci akce „K“. Tento památník vypráví příběhy více než 500 řeholníků, kteří byli deportováni do kláštera na Hoře Matky Boží a poté věznění nebo nuceně pracovali v táborech. Expozice zahrnuje též repliku věznice a vazební kancelář Státní bezpečnosti. Nechybí ani model Centralizačního kláštera Králíky.

Více informací, tipy na výlety a fotografie najdete na webu www.skryteskvosty.eu. Projekt Objev skryté skvosty II je realizován a spolufinancován z programu Interreg Česko–Polsko. •

27
ADVERTORIAL

TEXT: Destinační společnost
Východní Čechy
FOTO: Tomáš Kubelka

Interreg
Česko – Polsko

 Spolufinancováno
Evropskou unií

Skočte si do Pardubic

Jen hodinu od Prahy leží město, které vás překvapí svou atmosférou. Pardubice jsou živé, přátelské a díky skvělé dopravní dostupnosti ideální pro víkendový výlet i spontánní zastávku na cestách.

CZ Historické centrum s renesančním zámek připomíná slavnou éru rodu Pernštejnů a z čerstvě zrekonstruované Zelené brány se otevírá krásný výhled do okolí. O kousek dál ale pulzuje současnost v unikátním areálu Automatických mlýnů, kde se dnes setkává architektura, umění i kreativita.

Pardubice jsou o zážitcích. O vůni tradičního perníku i napětí při legendární Velké pardubické. O letních festivalech, kavárnách plných života a zelených parcích u soutoku Labe a Chrudimky s mnoha aktivitami na vodě. Ráno můžete objevovat historii a odpoledne vyrazit na kole po stezkách podél řek – nebo se vydat na výletní plavbu po Labi až k hradu Kunětická hora.

Pardubice jsou město, které si vás získá nenápadně. A rychle zjistíte, že jeden den prostě nestačí.

Dříve než vyrazíte domů, nezapomeňte na jednu věc: pardubický perník. Bez něj by návštěva nebyla úplná. •

28

ADVERTORIAL

Hop Over to Pardubice

Just an hour from Prague lies a city that will surprise you with its wonderful ambience. Pardubice is lively, welcoming and, thanks to its excellent transport connections, ideal for a weekend trip or a spontaneous stop-off on your way elsewhere.

EN With its Renaissance château, the old centre recalls the glorious era of the Pernštejn family. However, just a short walk away modern life pulsates through the unique Automatic Mills complex, where architecture, art and creativity now come together.

Pardubice is all about experiences. The scent of traditional gingerbread, the thrill of the legendary Velká pardubická steeplechase, summer festivals, lively cafés and green parks at the confluence of the Elbe and Chrudimka rivers, offering a range of waterborne activities. In the morning you can explore history, and in the afternoon set off by bike along riverside trails – or take a boat trip on the Elbe as far as the castle at Kunětická hora.

Pardubice is a city that wins you over quietly. And you will quickly realise that a single day is simply not enough.

Before you head home, don't forget one thing: Pardubice gingerbread. No visit would be complete without it. •

TEXT A FOTO: město Pardubice
www.pardubice.eu

Investujte do reklamy, která je vidět

obrazovky

polep vlaku

sklápěcí
stolky

PR článek

jízdenky

magazín

Komplexní
kampaně pro
ON/OFFline

Važme si tmy

Tahle slova napsal před 500 lety ve své básni katolický mystik Jan od Kříže. Tma, to pro něj byla temná noc smyslů, díky které se můžeme ponořit do vlastního nitra a najít tam nejen samy sebe, ale i to (nebo Toho), co nás přesahuje.

TEXT: Jakub Jukl
FOTO: Shutterstock.com

V noci, jež temná byla,
kdy nikdo z lidí
nezahlédl mě,
já nic nespátřila,
protože kroky mé
šly za světlem,
co uvnitř srdce žhne.

In that happy night,
In secret, seen of none,
Seeing nought myself,
Without other light or guide
Save that which in my heart
was burning.

CZ PROKLETÍ VĚČNÉHO DNE

Jenže tmy máme dnes pohříchu málo. Tma z našich životů mizí. Bojíme se jí. Snažíme se ji zahnat. V tom se samozřejmě podobáme našim dávným předkům, pro které byla tma jen nepřátelskou temnotou plnou číhajících zvířat, nepřátel a možná i něčeho ještě strašnějšího. Jenže oni tehdy neměli s tmou problém. Měli jí dost a dost. Až by se chtělo říct, že měli tmy na rozdávání. A každý kousek světla, který na ní vybojovali, byl jejich velkým vítězstvím. To ostatně triumfálně zní ještě v Nezvalově básni Edison, ve verších, které oslavují vynález žárovky: „Uhnětl jste maně z vláken uhlíku... metlu příšer stínů, již je zaháníme.“

Jenže právě Edison svým vynálezem zasadil tmě, dalo by se říci, takřka smrtelný úder. Jeho vynález prozářil noc a učinil z ní den. Od té doby tma prchá, kamkoli člověk vybaven elektrickou pochodní světla vstoupí. A nám začíná připadat, že bychom možná, tu a tam, kousek té tmy mohli potřebovat.

TMA, JEŽ ODMĚŘUJE ČAS

Tma patří k životu stejně jako světlo. Už v knize Genesis je psáno, že Hospodin stvořil dvě světla, slunce a měsíc, aby „odměřovala časy“ – jenže ten čas

je odměřen právě tím, že tahle světla někdy svítí a jindy nesvítí. A tak vedle nich odměřuje čas ještě třetí entita – tma. Jenže ta nám jaksi mizí. Člověk, a říkají to i psychologové, začíná žít v bezčase. Roční období splývají už jedno v druhé, a to nejen vinou klimatických změn, ale především vinou moderního životního rytmu. Chcete vyrazit v zimě za koupáním a v létě na lyže? Dnes žádný problém. Jeden den jako druhý... A kdyby jen to. Pozvolna i den a noc začínají splývat v jedno. A proč vlastně celý den neprospat, když si můžete udělat den z noci? Ostatně doma u počítače je to přece úplně jedno. →

The Value of Darkness

Written five hundred years ago by the Catholic mystic St John of the Cross, the poem sees darkness as the night for the senses, which lets us look into our souls to find ourselves or that which transcends us.

EN THE CURSE OF ETERNAL DAY

Today, darkness is worryingly scarce. It nearly disappeared from our lives. We are afraid of it and try to eliminate it. We have inherited it from our ancestors who saw darkness as a hostile dominion full of fierce animals and monsters. But at that time, there was plenty of darkness, and every bit of light in the dark was a marvellous feat. As James McIntyre put it in his *Electric Light*: “When we beheld the glorious sight – High in the air did shine so bright – It seemed that it could banish night.”

It was electric light that gave darkness the deadly blow. It gradually penetrated the world and turned night into day. Since we have had electric light, we have used it everywhere. Wherever we go, we can carry it with us. We hardly ever need to cope with darkness, a simple electric torch can eliminate it. Only now are we beginning to realize that we might need more darkness in our lives.

DARKNESS MEASURES TIME

Because darkness is a part of life just as much as light. The Book of Genesis says that God created two lights, the Sun and the Moon, to mark various lengths of time. The most essential measuring of time is based on whether these lights are on or off. So, there is a third player in this – the darkness. But darkness is disappearing from the picture. Psychologists say that people started to live above time – the modern lifestyle is consistent across seasons. In fact, seasons nearly blend into one. You can go swimming in the winter or skiing in the summer. Winter and summer days are filled with the same activities. And the same becomes true of day and night. Why should you not spend the whole day sleeping, if you can work at night? Your computer does not care when you use it. →

Trochu materiálněji řečeno:
lidské tělo tmu potřebuje.

Je už od počátku takhle nastavené. Tma dává tělu signál, že je čas se regenerovat. Jakmile se setmí, začne se v mozku tvořit hormon melatonin, který řídí spánek. Jenže: co když se nesetmí? Nebo co když ta pravá tma nikdy nenastane? Třeba ve městě? Tělo je zmatené, zhorší se tvorba melatoninu a odtud pak často pramení poruchy spánku. Řekli jsme, že tohle narušení přirozeného cyklu škodí tělu – ale ono škodí i duši. A možná ještě víc.

TMA NA POČÁTKU

Pokud jste v dětství viděli film Nekonečný příběh, vzpomenete si možná na závěrečnou scénu. V ní se Bastien ptá Malé císařovny: „Proč je tma?“ a ona mu na to odpoví: „Na počátku je vždycky tma.“ Je to tak, ostatně i člověk se rodí ze tmy do světla. A i to početí nového života

se obvykle děje ve tmě. Tma je na počátku stvoření a stojí i na počátku velikonocního příběhu, kdy z temnoty hrobu a noci zazáří Světlo. Ale pokud tma není – mohou vstít vůbec nové věci svůj počátek? V tom duchovním i v tom tělesném smyslu?

Je tedy příliš smělá myšlenka, že nedostatek tmy stojí za mnoha problémy dnešní doby? Plnými čekárnami psychologů počínaje a třeba poruchami spánku konče. Možná by na obojí pomohlo naordinovat notnou dávku tmy. Takové tmy, o které mluvil právě Jan od Kříže. Co takhle rovnou zřídít, řekněme, Generální úřad pro tmu? Abychom se se tmou naučili konečně hospodařit tak, jako jsme se to naučili se světlem.

OSLEPENÍ SVĚTLEM

A pak jsou tu hvězdy. Vlastně ne, nejsou. A to je další špatná věc na absenci tmy. Kvůli záplavě všudypřítomného světla, jak se dnes moderním termínem říká „světelného smogu“, přestáváme vidět hvězdy. To je vědecky zdokumentovaný jev. Milovníci astronomie tak dnes podnikají daleké výpravy na odlehlá místa světa, kde ještě hvězdy prosvěcují temnotu noci stejně jako před tisíci a miliony let. Pohled, který my, zejména my ve městech, už ani neznáme. A nejen, že jsme ochuzeni o úžasnou podívanou, která byla součástí světa našich předků od vzniku lidstva. Ono je to možná mnohem horší.

Víte, co řekl slavný filozof Immanuel Kant? „Dvě věci mě naplňují úžasem: hvězdné nebe nade mnou a mravní řád ve mně.“ Jenže z toho hvězdného nebe nám už dneska zbyla jenom půlka – víc pro samé světlo nevidíme.

But our bodies need darkness. They are hardwired to observe the cycles of days and nights. Darkness tells our bodies that it is time to recharge. When it gets dark, our brain starts to produce melatonin, which controls sleep. But what if it doesn't get dark? Or what if it never gets dark enough? Like in a city? The body is confused, and cuts melatonin production, which can lead to sleep disorders. It affects not only the body, but also the soul.

DARKNESS AT THE BEGINNING

Can you remember the film *Neverending Story*. In the final scene, Bastien asks the Little Empress: “Why is it dark?” And she answers: “It is always dark at the beginning.” We are born from darkness into light. Even the conception of the new life usually

A z toho mravního řádu? Na to necht' si odpoví každý sám.

DOPŘEJTE SI TMU

A nyní se tedy naskýtá zásadní otázka: co s tím? Odpověď je jednoduchá: dopřejte si tmu! Zkuste to. Nemusíte se tmy bát. Tma je dobrá. Tma a její rodná sestra ticho izolují mozek od vnějších podnětů a ten pak nejen lépe regeneruje, ale začne pracovat trochu jinak. Má čas sám na sebe. Vy máte čas sami na sebe. Možná se ve tmě zklidníte – a možná přijdou úplně nové nápady. Možná vám najednou vytane na mysli řešení problémů, s nimiž se potýkáte ve světě. Možná, že za chvíli usnete – ale to je také dobře. Spánek ke tmě patří. A možná, že se v té tmě a tichu nakonec setkáte i sami se sebou. A to je úplně nejlepší. •

happens in the dark. Darkness is at the beginning of the Genesis, and at the beginning of the Easter story when light shines out of the tomb. But when there is no darkness – will there be new beginnings? In both the spiritual and material sense?

Is it too far-fetched to say that the lack of darkness is the source of many problems of our time? The full diaries of psychologists, the growing rate of sleep disorders... Maybe this would be easy to solve if we could only prescribe a high dose of darkness. The sort of darkness that St John of the Cross spoke about. We should learn to manage darkness and use it to our benefit, just as we did with light.

BLINDED BY LIGHT

And then there are stars. Or actually, there are not. That is

another drawback of not having enough darkness. The abundance of ever-present light, or as we tend to call it nowadays "light pollution", makes it impossible to see stars at night. Astronomy enthusiasts often travel to remote places to escape light pollution and be able to see stars in the same way people have observed them for millennia. This is something many people in towns have never seen. Not just that we deprive ourselves of a magnificent show, which our ancestors could enjoy every night, it might be much worse.

Immanuel Kant said: "Two things fill the mind with ever new and increasing admiration and awe, the oftener and the more steadily we reflect on them: the starry heavens above and the moral law within." Little is left of the starry sky, and the question remains how much is left of the moral law.

ENJOY DARKNESS

All we need to do is limit the influence of light on our lives. Just treat yourselves to more darkness. Do not be afraid of the dark, darkness is good. Darkness together with silence isolate the brain from external stimuli and leave it to recharge, rewire, and start working in a more efficient way. Just leave your brain more time for itself, and enjoy the time that you have for yourself. Darkness will help you slow down, relax, and perhaps start generating completely new ideas. You might come up with new solutions to problems that seemed impossible to solve. And maybe you will just fall asleep, which is also fine, because sleep is a natural reaction to darkness. And maybe the moment in darkness will help you meet someone – yourself. •

Mozart se vrací do Prahy

TEXT A FOTO: Mozart
Interactive Museum

Mozart Interactive Museum,
Staroměstské nám. 24, Praha 1

www.mozartmuseum.cz

 /mozartinteractivemuseum

 /mozartinteractivemuseum

 /@mozart.interactiv

CZ Interaktivní. High-tech. A především zábavné. Zažijte Mozarta v Praze – ve městě, které tolik miloval – v muzeu, které nemá obdoby. Mozartovo interaktivní muzeum se nachází v historické budově na Staroměstském náměstí, rozkládá se na dvou patrech a propojuje zábavu, hudbu i moderní technologie. Navíc nabízí jedinečný výhled na ikonický pražský orloj.

Návštěvníci si mohou vyzkoušet dirigování orchestru ve virtuální realitě, objevovat interaktivní expozice, vstoupit do Mozartova světa díky AI fotokoutku, který je stylizuje do dobových kostýmů, nebo se setkat s postavami z jeho života. Mozartův příběh, hudba i odkaz v muzeu ožívají nezapomenutelným a poutavým způsobem.

Otevřeno denně od 9:00 do 20:00. •

34
ADVERTORIAL

Mozart Returns to Prague

EN Hands-on. High-tech. Seriously fun. Experience Mozart in Prague – the city he loved most – in an immersive museum unlike any other. Located in a historic building on Old Town Square, the Mozart Interactive Museum spans two floors and combines entertainment, music, and technology, along with unrivalled views of Prague's iconic Astronomical Clock.

Guests can conduct an orchestra in VR, explore interactive exhibits, step into Mozart's world through an AI photo booth that reimagines visitors

in period style, and meet figures from his past as his story, music, and legacy are brought to life in surprising and engaging ways.

Open daily from
9:00 AM to 8:00 PM. •

SMARTSTRAND

KOBEREC, KTERÝ VÁM ODPUSTÍ VŠE!

- VYROBENO Z NANOVLÁKNA
- JEDNODUCHÉ ČIŠTĚNÍ
- DLOUHÁ ŽIVOTNOST
- TRENDOVÉ BARVY
- ROLE / KUSOVÉ KOBERCE

SmartStrand
FOREVER CLEAN

AVANTI FLOORS S.R.O.

SHOWROOM AVANTI KARLÍN
PONDĚLÍ–PÁTEK 9:00–18:00 HOD
ROHANSKÉ NÁBŘEŽÍ 693/10
PRAHA 8 – KARLÍN

SHOWROOM AVANTI ZLIČÍN
PONDĚLÍ–NEDĚLE 9:00–20:00 HOD
HELSINKÁ 192/1
PRAHA 5 – ZLIČÍN

- JIŽ 34 LET NA TRHU
- PŮSOBNOST PO CELÉ ČESKÉ REPUBLICE
- KOBERCE, PVC A VINYL – VČETNĚ POKLÁDKY BYTOVÝCH I KOMERČNÍCH PROSTOR
- DEKORAČNÍ PRVKY ORAC

WWW.SMARTSTRAND.CZ

KDE KOUPIŤ

AVANTI
• KOBERCE • PODLAHY • PVC •
Váš spolehlivý partner

Těšínské Slezsko: Ráj cyklistů mezi řekami a horami

CZ Těšínské Slezsko je ideální destinací pro cyklisty všech úrovní – od rodin s dětmi po zkušené jezdce. Hustá síť tras vás provede podél řek, zvlněnou krajinou Pobeskydí i po hřebenech Beskyd s dechberoucími výhledy.

Vydejte se po oblíbené trase č. 10 z Bukovce do Bohumína, která volně kopíruje tok Olše, nebo objevte podhůří na trase č. 56 s výhledy na Slezské Beskydy.

Region láká nejen přírodou, ale i zážitky – od nenáročného Lomňanského cyklostezky ideální pro rodiny až po adrenalinové singltrailly v Mostech u Jablunkova. Zastavte se u Vrbického jezera v Bohumíně, osvěžte se u vody nebo si užijte pohodovou projíždku na inlinech. Milovníci historie ocení trasu kolem dřevěných kostelů i jedinečné trojmezí na Hřčavě.

Na své si zde přijdou i náročnější cyklisté. Horské trasy v okolí Javorového nabídnou výzvu v podobě prudších stoupání i odměnu díky panoramatickým výhledům. Oblast je ideální pro ty, kteří chtějí spojit sportovní výkon s autentickým zážitkem v přírodě bez davů turistů.

Těšínské Slezsko spojuje aktivní pohyb s klidem, kulturou i regionální gastronomií. Objevte místo, kde si odpočínáte, načerpáte energii. •

TEXT: Destinační management turistické oblasti Těšínské Slezsko

FOTO: Regionální rada rozvoje a spolupráci se sídlem v Třinci, z. s.

www.tesinskeslezsko.cz

Článek vznikl v rámci projektu Těšínské Slezsko – spolupráce v cestovním ruchu XIII, který je spolufinancován z rozpočtu Moravskoslezského kraje. / The article was written as a part of the Těšín Silesia – Tourism Collaboration Project XIII, co-financed by the Moravian-Silesian Region.

Těšín Region: Cycling Paradise amid Rivers and Mountains

EN The part of Silesia around Těšín is an ideal destination for cyclists – from families to pros. A wide network of paths will take you along rivers, through the rolling landscape of the foothills, and on the magnificent ridges of the Beskydy Mountains.

Try the popular trail no. 10 from Bukovec to Bohumín, along the River Olše, or explore the foothills on trail no. 56 with breathtaking views of the Beskydy.

From the easy family trail of Lomná to the extreme single-trails near Mosty u Jablunkova, you can enjoy not only splendid nature, but also various attractions. Stop at the Vrbice Lake in Bohumín to have a swim, or take a rollerblade ride around the lake. History enthusiasts will appreciate a tour of local wooden churches or the Hřčava Tripoint.

More demanding cyclists will love the steep slopes of the mountain trails around Javorové with marvellous vistas – ideal for those who want to be rewarded for outstanding sports achievements with authentic natural sensations far from crowds of tourists.

The Těšín Silesia Region combines active sport with nature, culture, and regional cuisine. Discover your perfect recharge destination. •

Objevte kouzlo Opavského Slezska

Místa s příběhem

Zámky, muzea i města, kde historie žije na každém kroku.

Zde se nadechnete

Čistá příroda, rozhledny, řeky, lesy i klidné stezky.

Pohyb pro radost

Rozmanité cyklostezky, pohodové trasy, příroda bez davů.

Chuť regionu na talíři

Lokální kuchyně, pivovary, farmy – poctivě a od srdce.

Výhody, které potěší

Turistická karta vám otevře region – chytře a výhodněji.

OPAVSKÉ
SLEZSKO

opavske-slezsko.cz

opavskocard.cz

  [opavskeslezsko](https://www.opavskeslezsko.cz)

Všechny
výlety

KRESBA

38

TÉMA

SVĚTLEM

Že lze kreslit světlem? Ale samozřejmě! To už dávno lidstvo umí. A dokonce se tohle umění i přesně tak jmenuje. „Kresba světlem“ – tedy fotografie!

CZ Slovo fotografie se totiž skládá z řeckých slov „fós“ – světlo a „grafein“ – kreslit či psát. A v roce 2025 uběhlo 200 let od chvíle, kdy se lidstvo naučilo světlo opravdu kreslit, tedy 200 let od vynálezu fotografie.

TEXT: Jakub Jukl
FOTO: Shutterstock.com

STŘECHY PAŘÍŽE

Tu nejstarší fotografii na světě pořídil francouzský vynálezce Nicéphore Niépce, když zvětčil malý obrázek – rytinu chlapce vedoucího koně. O rok později, tedy přesně před 200 lety, zachytil na svůj fotoaparát první snímek skutečného světa: pohled na střechy Paříže z okna svého ateliéru. →

Drawing with Light

Can you draw pictures with light? But of course! Anybody can do “drawing with light”. That is the meaning of the word photography.

EN The word is composed of two Greek words phōs – light, and graphein – to draw or write. In 2025, we have reached 200 years from the moment people actually learned to draw pictures with light – from the invention of photography.

ROOFS OF PARIS

The very first photograph in the world was taken by the French inventor Nicéphore Niépce. He copied a small picture of a boy leading a horse. A year later, exactly 200 years ago, he took the first photo of the real world: the view of the roofs of Paris from the window of his studio.

But how does it work? The art of photography combines physics, specifically optics, and chemistry. The very beginning of photography is a device called a dark chamber, or camera obscura. Hence the word camera.

NARROW BEAM OF LIGHT

The effect of camera obscura has been known since Antiquity. It is described in the works of Aristotle. It is any dark space where the only source of light is a tiny aperture. The beam that passes through it creates a picture of what is outside on the opposite wall of the chamber. It sounds strange, but it is nothing but optics, natural laws. To project the picture inside a camera obscura, you do not need anything but complete darkness and a beam of light.

PAINTER'S HELPER

However, the picture projected in a camera obscura appears upside down, which is somewhat inconvenient. The darker the chamber and the smaller the hole, the sharper the image (although a very small aperture can cause a blurred image due to diffraction). →

CZ → Ale jak princip fotografie funguje? To je moc zajímavá věc. Funguje totiž díky kombinaci fyziky, konkrétně optiky, a chemie. Na počátku vynálezu fotografie stála takzvaná temná komora neboli camera obscura (připomíná vám tenhle název něco?).

TENKÝ PAPERSEK SVĚTLA

Princip temné komory byl známý už od starověku. Ve svém díle ho popsal i Aristoteles. Temná komora je jakýkoli naprosto temný prostor, kde je jediným zdrojem světla uzounká štěrbin. Tou prochází tenký paprsek, který na protilehlé stěně komory vytváří obraz toho, co leží venku – typicky krajiny nebo stavby. Zní to zvláště, ale tohle je prostě optika, přírodní zákon. K vytvoření obrazu uvnitř camery obscury nepotřebujete opravdu nic víc než naprostou tmu a paprsek světla.

40

TÉMA

EN → Renaissance inventors increased the sharpness of the projected image by inserting a glass lens into the aperture. The picture they obtained was so good that camera obscura became a welcome tool for painters who placed a canvas on the rear wall of the chamber, and copied the projected contours. That helped them capture the scene in the correct proportions and perspective. Moreover, camera obscura became a popular pastime of renaissance aristocracy. Emperor Rudolph II is said to have enjoyed it very much.

CAPTURING THE SCENE

The name “dark chamber” might create the impression of a room, but the same principle works for any enclosed space, regardless of whether it is a large room or a small box. The invention of a portable camera obscura is ascribed to Johannes Kepler who worked for emperor Rudolph II.

The portable camera obscura could create a faithful image anywhere, but there was still a crucial problem – how to capture the image? And that is where chemistry stepped in to help the physics. The existence of photosensitive chemicals had been known for some time, and it was ascertained by German scholar Johann Heinrich Schulze. His study on silver nitrate was published in 1719. But another 100 years passed before Niépce used the knowledge to create photography.

THE CONCEPTION OF THE CAMERA

Niépce's first attempts failed. But then he started to capture pictures on a pewter plate covered in paraffin solution, and placed on the rear wall of

a portable camera obscura. And it worked. Suddenly there was a picture painted by the light, rather than the hand of an artist. That is when Niépce's camera obscura became the first camera. And the name has remained to this day.

WORLD WITHOUT PEOPLE

Niépce managed to capture a picture of the real world, but his photographs required a very long exposure. To capture the picture of the roofs, he needed to expose the photosensitive plate to the light for eight hours. This is fine for an experiment, but hardly useable in real life.

So, the next problem was to shorten the exposure time. Niépce teamed up with his disciple Louis Dagguere, and they began experimenting with plates covered in silver salts. Eventually, they were

POMOCNÍK MALÍŘŮ

Podle zákonů optiky je ovšem výsledný obraz v temné komoře převrácený vzhůru nohama. To je drobná nevýhoda. Samozřejmě platí, že čím je komora temnější a otvor užší, tím je obraz ostřejší (má to určitou mez, příliš malý otvor je na škodu kvůli optickému jevu tzv. difrakce).

V období renesance dokázali učenci zlepšit ostrost obrazu tím, že do otvoru vložili broušenou čočku. Výsledný obraz byl natolik kvalitní, že se camera obscura stala oblíbenou pomůckou malířů. Ti umísťovali na zadní stěnu komory plátno a obraz, který se na ní objevil, obkreslili. Díky tomu dokázali zachytit přesně nejen výjev, ale dodržet i správné proporce a perspektivu. A nejen to. Camera obscura se stala oblíbenou kratochvílí renesanční aristokracie a údajně i samotného císaře Rudolfa II.

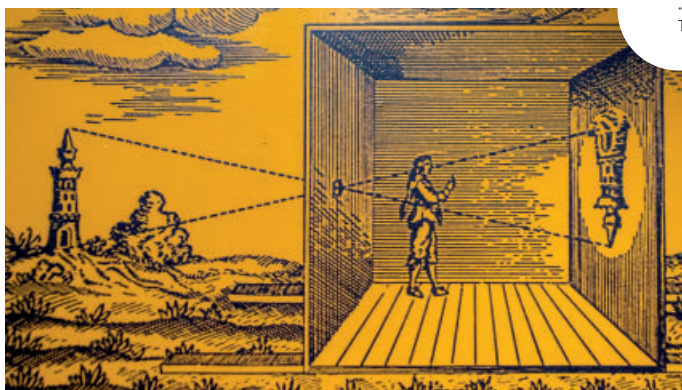
JAK ZACHYTIT OBRAZ?

Sám název „temná komora“ možná vyvolává dojem, že se jedná o místnost. Ale na stejném principu funguje jakýkoli temný uzavřený prostor, do něhož proniká paprsky světla. Bez ohledu na to, zda jde o pokoj či malou krabici. Vynález přenosné camera obscury se připisuje astronomovi Janu Keplerovi, který působil i na pražském dvoře Rudolfa II.

Přenosná camera obscura dokázala pořídit věrný obraz prakticky kdekoli. Stále ale zůstávala zásadní otázka: jak obraz zachytit, aby přetrvál? Tady přišla fyzika na pomoc chemie. Už delší dobu se totiž vědělo, že některé chemikálie →

able to shorten the required time considerably, but it was still rather long. If you look at the oldest photos, you will see houses, trees, hills – but no people. Not because they refused being photographed, but none of them could stand posing for the photographer for over an hour. It took 13 years to capture a person. In the photograph of a street in Paris, a man appears who was just having his shoes cleaned – and therefore he stood motionless for a sufficient period of time, accidentally becoming the first person ever photographed.

Over the last two centuries, photography has made remarkable progress, don't you think? Think back on the glorious beginnings when you take pictures with your mobile phone camera. Even your mobile phone is a small electronic camera obscura. •

CZ → jsou takzvané „světlocitlivé“ – že při dostatečně dlouhém kontaktu se světlem ztmavnou. Experimentálně to ověřil německý učenec Johann Heinrich Schulze u dusičnanu stříbrného a své poznatky zveřejnil roku 1719. Trvalo ale více než 100 let, než jeho objevu využil Niépce k vytvoření fotografií.

ZRODILA SE KAMERA

Ale nebylo to hned napoprvé. Své první fotografie zachycoval na cínovou desku pokrytou petrolejovým roztokem, kterou umístil na zadní stěnu přenosné camery obscury. To zafungovalo – a nejednou místo ruky malíře obraz nakreslilo samotné světlo. Z Niépcevy camery obscury se tak stala první kamera.

A tenhle název přetrval až dodnes, byť v češtině se používá pro zařízení k zachycení pohyblivých obrázků a statické snímky pořizujeme foto-

aparátem či „foťákem“. Ovšem třeba v angličtině se i fotoaparátu říká camera. Ostatně původní způsob zachycení obrázků na kameru i fotoaparát je stejný, jen na kameře je těch obrázků hodně za sebou...

SVĚT BEZ LIDÍ

Niépcevi se tedy podařilo zachytit skutečný svět. Ale mělo to jednu nevýhodu. Jeho první fotografie vyžadovala opravdu dlouhou expozici. Aby zachytil pohled na střechy Paříže, musel nechat působit světlo na fotocitlivou desku celých osm hodin. Jako pokus v pořádku, ale jak docílit toho, aby se fotografie dala použít v běžném životě?

Řešením bylo zkrátit čas expozice. A tak Niépce se svým spolupracovníkem a následovníkem Louisem Daguerrem začal experimentovat s deskou pokrytou stříbrnými solemi. Doba expozice se tak zkrátila na přijatelnou míru. Ale pořád byla dost dlouhá. Viděli jste někdy hodně staré fotky? Jsou na nich domy, stromy, kopce – jen lidé tu chybí. Není to tím, že by z dosahu fotografa utíkali, ale proto, že nevydrželi déle než hodinu stát před objektivem. A tak je světlo nestihlo „nakreslit“. Teprve 13 let po vynálezu fotografie se podařilo zachytit prvního člověka – byl to muž na pařížské ulici, který si v době fotografování scenerie zrovna nechal čistit boty. Díky tomu stál nehnutě dostatečně dlouho, aby se stal prvním vyfotografovaným člověkem v dějinách.

Za těch následujících dvě stě let udělala fotografie pořádný pokrok, co říkáte? Vzpomeňte si někdy na její začátky, až budete na mobilu „cvakat“ jeden snímek za druhým. Ostatně i ten mobil je taková malá elektronická – camera obscura. •

LUMIA
LIGHT BY DESIGN

**INTERAKTIVNÍ EXPOZICE
DIGITÁLNÍHO UMĚNÍ V PRAZE**

**Celetná 596/15
Praha 1**

**Po - Ne
10 - 21**

NdB opera

JANÁČEK BRNO
13. 10. – 17. 11. 2026

**10. mezinárodní operní
a hudební festival**
www.janacek-brno.cz

**10th International Opera
and Music Festival
www.janacek-brno.com**

9 Janáčkových oper. Jedno město: Brno.

**All 9 Janáček operas.
One city: Brno.**

Finanční podpora
Financial support

B | R | N | O |

south moravian region

MINISTRY OF CULTURE
CZECH REPUBLIC

{ Nadace
Leoše
Janáčka

Hlavní partner
Main partner

J&T BANKA

Hlavní mediální partneři
Main media partners

Česká televize

Czech Radio

RESPEKT

Vítěz IOA 2025
IOA 2025 Winner

2025 INTERNATIONAL
OPERA AWARDS

České Budějovice – letní zážitek na jihu Čech

Hledáte ideální tip na letní výlet nebo víkendový únik z každodenního shonu? České Budějovice vás okouzlí jedinečnou atmosférou i pestrým programem. V létě město doslova ožívá – čekají vás festivaly, koncerty i kulturní akce pod širým nebem, které potěší milovníky hudby, gastronomie i historie.

CZ Dominantou Budějovic je jejich historické centrum, které ukrývá řadu zajímavostí i příběhů. Pokud chcete poznat město více do hloubky, můžete využít komentované prohlídky, které si snadno zajistíte v turistickém informačním centru.

Po dni plném poznávání památek a kulturních zážitků přijde vhod zastávka v některé z místních restaurací. Nabídka gastronomie je velmi pestrá – od

tradičních českých pokrmů až po moderní podniky s originální kuchyní, bary či kavárny. Neodmyslitelnou součástí města je také pivo. Známy pivovar Budvar nabízí exkurze spojené s ochutnávkou, během nichž se dozvíte více o výrobě piva.

Romantickou kulisu dotvářejí řeky Vltava a Malše – ideální pro procházky, sport i relaxaci. České Budějovice jsou zkrátka perfektní letní destinací. •

44

ADVERTORIAL

TEXT: Magistrát města České Budějovice
FOTO: Aleš Motejl

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM/TOURIST INFORMATION CENTRE

náměstí Přemysla Otakara II. 1/1
370 01 České Budějovice
Tel.: 386801413
Email: info@c-budejovice.cz

www.budejce.cz

České Budějovice – Summer in the South

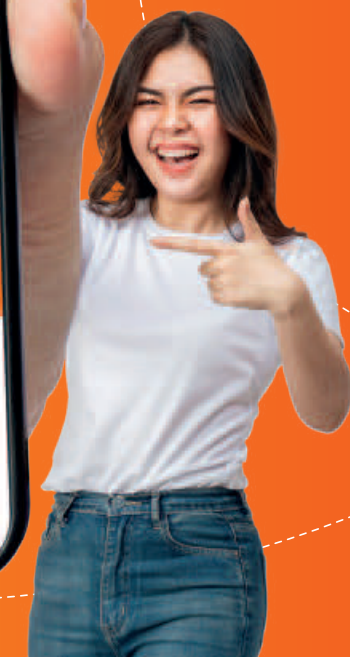
Are you looking for a perfect destination for a summer trip or a relaxing mini-break? České Budějovice will astonish you with its unique atmosphere and rich programme. The town literally comes to life in the summer, with various festivals, concerts, and openair events for lovers of music, food, and history.

EN The historical centre of the town features a number of interesting sites and captivating stories. Visit the Tourist Information Centre to book a guided tour and learn more about the town's rich history.

After a day of history and culture, you can unwind in one of the famous local pubs and restaurants with wide range of cuisines. One of the highlights of the town is the original Budweiser beer. You can take a tour of the brewery, and sample some of its production.

Located on the confluence of the rivers Vltava and Malše, the town is ideal for romantic walks, sport, and relaxation – simply a perfect summer destination. •

Jízdenky v kapse

DOBRÁ FOTKA je jako dobré blues

Excelentní kytarista Norbi Kovács, kterého možná znáte z kapel Ivan Hlas Trio, ETC..., Kybabu, Malý bobr, Lokomotiva nebo tria NOP, vnímá fotografii podobně jako hudbu – jako hledání správného momentu, nálady a jednoduchosti, která má sílu. Jak se z hráče blues stal fotograf, proč mu staré objektivy říkají víc než dokonalá moderní technika a co mají společného Patagonie a vinyl?

TEXT: Petr Manuel Ulrych

FOTO: Norbi Kovács, Tomáš Feuerstein

CZ Pojďme na úvod ke kořenům. Co bylo dřív – kytara, nebo fotoaparát?

V mém případě určitě kytara. Tu jsem vzal poprvé do ruky někdy v sedmé třídě díky mamince, která učila hudbu na základní škole a dělala kulturní programy. Jednou se mě zeptala, jestli bych si nechtěl na jedné školní akci zahrát na kytaru. Chodil jsem na klavír, kytaru jsem nikdy předtím nezkoušel, ale strýc mě naučil pár akordů a já tu akci odehrál. A za dva týdny jsem strýci ukazoval další akordy... Kytara mě chytla okamžitě, její zvuk pro mě byl úplně magický.

Přestože maminka hudbu učila, sám jsem samouk. Byly to osmdesátky a neměli jsme žádné materiály ani noty na moderní věci. Všechno jsme lovili po sluchu. Pamatuji si dodnes, jak jsem přesně věděl, do které drážky na desce →

A Good Photo is Like Good Blues

Known as the guitarist of the bands Ivan Hlas Trio, ETC..., Kybabu, Malý bobr, Lokomotiva, or NOP, Norbi Kovács says photography is like music – it is about the right moment, mood, and powerful simplicity. How does an excellent musician become a photographer, why he prefers old lenses to modern technologies, and what is the link between Patagonia and vinyl?

EN Let us begin from the roots. Which came first – the guitar or the camera?

In my case, it was the guitar – when I was in the seventh grade. My mom was a music teacher, and she organised cultural programmes. She

asked me if I would like to play the guitar at one of the events. I had learned to play the piano, but I had never tried the guitar. My uncle taught me a few cords, and I did play at the event. And two weeks later I taught other cords to my uncle... I was entranced by the sound of the guitar.

My mom was a music teacher, but I am self-taught. It was in the 1980s, there were no scores for the modern music we liked, we had to listen and repeat. →

Dire Straits nasadit jehlu gramofonu, abych si pustil tu úžasnou osmiminutovou skladbu Private Investigation od Marka Knopflera. Kamarád říkal, že se to nedá zahrát. To mě samozřejmě přesvědčilo, abych to zkusil. Měli jsme taky velký kotoučový magnetofon se dvěma rychlostmi – když jste ho zpomalili na polovinu, mohli jste daleko lépe hledat tóny a složitější pasáže. Bylo to dobrodružství, které nás naučilo opravdu poslouchat. Dneska má mládež neuvěřitelné možnosti – YouTube, tabulatury, návody na všechno. Ale myslím, že tehle způsob hledání nám dal do muziky něco navíc.

A jaká byla vaše cesta k focení?

Na tu jsem se vydal až mnohem později, po přestěhování do Prahy. Do té jsem přijel v roce 1992 jen na zkoušku – říkal jsem rodičům, že sem

zaskočím na tři měsíce. A už jsem tu přes třiatřicet let. Nejdřív jsem učil kytaru na rockové škole, pak přišly různé kapely a spolupráce. K fotografii mě nakonec přivedl společný koncert s Ivanem Hlaselem na vernisáži v Toledu – cestou zpátky jsme se zastavili v Madridu, seděli jsme na Plaza Mayor a já měl s sebou malý kompakt. Fotil jsem vrabce na náměstí, ale fotky mi přišly placaté a nezajímavé. Snímky dobrých fotografií měly úplně jinou hloubku a atmosféru. Začal jsem řešit proč – a brzy jsem zjistil, že to je nejen o přístroji, ale hlavně o vidění. To byl moment, kdy jsem si pořídil zrcadlovku a začal se fotografii věnovat vážněji. I jako fotograf jsem samouk a spoustu věcí jsem si musel objevit sám metodou pokus–omyl, ale to mě na tom vlastně bavilo nejvíc.

Projevuje se muzikantské myšlení i ve fotografii?

Určitě ano. Je to hodně podobné. Když hraju nebo fotím, musím se úplně soustředit na moment a nechat všechno ostatní zmizet. Najednou se člověk přepne a začne vidět svět jinak – vylezou zajímavá světla, siluety, vztahy v prostoru. Všechno se tak nějak poskládá a pak je to o tom správném okamžiku. Zmáčknout spoušť nebo strunu. Na kytarě musíte taky zmáčknout správnou strunu ve správnou chvíli.

Ve vašich fotkách cítím takovou tu bluesovou melancholii...

Může být. Já mám hodně rád černobílý svět. Staré filmy – Felliniho, Antonioniho, Hitchcocka, Vláčila. Tam je každý záběr vlastně obraz se svou atmosférou a silou. A to hledám i ve fotografii – náladu, jednoduchost, ale zároveň výpověď. Hledám takovou kompozici a celek, aby člověk hned →

I still remember how I knew exactly which groove to put the stylus in on the Dire Straits record to play Private Investigation by Mark Knopfler. A friend told me it was impossible to play, which naturally made me try it. We had that big open-reel double-speed tape recorder. You could slow it down to trace the difficult passages. It was an adventure, and it taught us to listen very carefully. Nowadays, young people have incredible opportunities – YouTube, scores, manuals for everything. But the old way of learning music gave us some added value.

And what was your path to photography?

I explored that much later, after I had moved to Prague in 1992. Originally, it was just a try, I told my parents I would stay in Prague for three months. And I have lived here for over thirty-three years now.

I taught the guitar at a rock school, and then I started collaborating with various bands. Once I played together with Ivan Hlas at an exhibition preview in Toledo. On the way back, we stopped in Madrid. We were sitting at Plaza Mayor, and I took pictures of sparrows with my small compact camera. When I looked at the photos, they were dull, flat. Good photos were much deeper with a different atmosphere. I started to wonder why – and soon found out it was not about the camera, but about the vision. That was the moment I bought an SLR and started to take it seriously. Again, I taught myself, it was mostly trial and error, but that is what I loved the most.

Does your musical mind show in your photographs?

Certainly. It is very similar. When I play or when I take photos, I have to focus on the moment and ignore everything else. You switch to another mode and see the world differently – you focus on interesting light, silhouettes, relations in the space, and wait for it to click together. Then it is just about the right moment when to press the string on your guitar or the shutter release on the camera.

Your photos show a sort of blues melancholy...

Perhaps. I love the world of black and white pictures. Old movies – Fellini, Antonioni, Hitchcock, Vláčil. Every take is a piece of art, powerful and impressive. I want that for my photos – mood, simplicity, and message. I try to compose my pictures to make it immediately clear what I want to say. The setting must convey a mood. A good photo is like good blues – simple, but it gets under your skin.

Have you ever managed to combine your music and photographs directly?

Yes, I have a music show where I project my pictures on a big screen behind me. People listen to my music and watch my pictures. I tried to give it special vibes – it is about the blend of music and pictures. There are black-and-white photos from Indonesia, portraits, nature. I do it regularly in mid-August at the season-opening concert in Malostranská Beseda, Prague. And the response is great. People get carried away by the music and the pictures at the same time.

What do you like to photograph the most?

I love street photographs. Not specific portraits, rather silhouettes, movement, spatial relations. I like some motion smear, ghosting, dynamics. →

věděl, co tím chci říct.

Aby okolí celou náladu dokreslilo. Dobrá fotka je pro mě jako dobré blues – není složitá, ale musí jít pod kůži.

Podařilo se vám někdy přímo propojit hudbu a fotku?

Ano, mám vlastní koncertní program, při kterém promítám svoje fotky na velké plátno za sebou. Lidé poslouchají a zároveň sledují obrazy. Snažil jsem se, aby to mělo rytmus a atmosféru – nejde jen o pouhou projekci, ale o prolínání obrazů s hudbou. Jsou tam černobílé záběry z Indonésie, portréty, příroda. Vystupuji s tím třeba pravidelně v polovině srpna na zahajovacím koncertu nové sezony v pražské Malostranské besedě. Reakce jsou moc hezké. Lidé se nemusí dívat na mě – mohou se nechat unášet hudbou i obrazem zároveň.

Co vás fotograficky baví nejvíce?

Nejvíce mě baví street fotografie. Nemusí to být konkrétní portréty, spíš siluety, pohyb, vztahy v prostoru. Mám rád, když se do toho dostane lehké rozmazání a dynamika. Dlouhé časy expozice, pohyb lidí v záběru – to všechno tomu dodává život. Třeba ND filtr byl pro mě obrovský objev – najednou jsem mohl prodloužit čas a třeba vlny na moři nebo proud chodců ve městě najednou vypadaly úplně jinak. Kdybych to studoval, přišel bych na to dřív. Ale bavilo mě to objevit sám.

Experimentujete i technicky?

Hodně. Zamiloval jsem se do starých objektivů – mají charakter a osobitost, kterou moderní skla nemají. Třeba starý biotar Carl Zeiss nebo ruský Cyclop 85mm f/1,5. To, jak kreslí světlo, ten bokeh, to je něco, co špičkové moderní objektivy prostě neumí napodobit. Přechodem na bezzrcadlovku jsem si otevřel možnost používat přes redukci prakticky jakékoli staré sklo. S Cyclopem jsem dokonce natočil i videoklip k písničce Teide svého kamaráda a spoluhráče Olina Nejezchleby. Protože ten objektiv nejde clonit, musel se Olin pohybovat velmi opatrně, aby nebyl rozmazaný. Výsledek ale podle mě vypadá skvěle.

Fotíte i mobilem?

Ano, když jde o moment. Třeba v metru nebo cestou na koncert. Dneska to mobily zvládají – i na výstavě mám zvětšeniny metr na sedmdesát centimetrů, které byly pořízeny mobilem. Ale když chci vědomě pracovat s obrazem, sahám po foťáku. Fotky upravuji v Lightroomu, klíčový je pro mě plugin →

Long exposures and movement – it makes the picture come to life. The ND filter was a huge discovery for me – it allowed me to prolong the exposure to make sea waves or streams of pedestrians look entirely different. If I had studied photography, I would have learned that sooner, but I loved discovering these things myself.

Do you experiment with your equipment?

Often. I love old lenses – they have character, personality that the modern ones lack. Like the old Biotar by Carl Zeiss, or the Russian Cyclop 85mm f/1,5. The way they draw with light, that bokeh, that is something the top modern lenses just cannot match. I switched to mirrorless, which lets me use virtually any

old lens with an adapter. I even used Cyclop to shoot a video for the song Teide by my bandmate Olin Nejezchleba. You cannot set the aperture on the lens, so Olin had to move carefully to prevent blurring, but the outcome is matchless.

Do you take pictures with your smartphone?

Yes, to capture a moment, for instance on the metro, or on the way to a concert. Smartphones can do miracles today – I have large size pictures captured on smartphone in my exhibition. But when I want to compose a picture, I take a camera. I edit my photos in Lightroom. I use the Silver Efex Pro plugin because of the grain – it gives the pictures texture which resembles the atmosphere of old photos.

Which of your photos do you value the most?

I have got two. One is very personal – we were in Cephalonia on holiday, and my sons asked me to take pictures of them at night at the pool. My son dived in, and I captured it with long exposure time. When you turn the photo upside down, he looks like an angel with wings. I sent it to a competition, and it won. I was very pleased.

And then there is the only photo of Václav Havel I have ever taken. He came to see our show, I took a picture of him in the door – it is a silhouette, but you can immediately see it is him. It is typical, clear, and strong. I am really proud of it.

Your exhibition entitled Portraits is currently touring Czechia. Where can we see it now?

Originally, I did the exhibition for the town of Telč where we play every summer. The portraits are from all over the world – Indonesia, Paris, Berlin, Greece. Twenty-one pictures, 70 by 50 cm. It was well received, and other places wanted it too. It was shown in Kladno in the spring, and it will move to Art, Prosecco & Wine Gallery, Poděbrady, in June.

Do you have a photography dream?

I would like to buy a medium-format camera and go on a photo expedition to Patagonia. It is another world for me – photos from there make me feel like it could be just perfect with →

Silver Efex Pro – hlavně kvůli zrnu. To dodává fotkám texturu a atmosféru, která mi připomíná starou filmovou fotografii.

Které ze svých fotek si nejvíc ceníte?

Mám dvě. Jedna je hodně osobní – byli jsme na dovolené na Kefalonii a synové mě ukecali na večerní focení u bazénu. Nastavil jsem dlouhý čas expozice a mladší syn skočil do vody. Když se fotka otočí, vypadá jako anděl s křídly. Poslal jsem ji do soutěže a vyhrála. To mě moc potěšilo.

A pak je tu jediná fotka Václava Havla, kterou jsem kdy pořídil. Hrálí jsme na akci, kde byl i on. Vyfotil jsem ho ve dveřích – vyšla z toho silueta, ve které ho člověk okamžitě pozná. Typická, přesná, silná. Na tu jsem opravdu hrdý.

Po českých městech nyní putuje vaše výstava s výmluvným názvem **Portréty. Kde ji mohou lidé nyní vidět?**

To je výstava, kterou jsem dělal původně pro Telč, kam jezdíme v létě hrát. Jsou to portréty z různých míst světa – z Indonésie, Paříže, Berlína, Řecka. Je to jedenadvacet obrazů ve formátu 70 × 50. A jelikož se líbí, zájem o ni byl i jinde. Na jaře byla k vidění v Kladně, od června budou fotky viset v Art, Prosecco & Wine Gallery v Poděbradech.

Máte nějaký fotografický sen?

Chtěl bych si časem pořídit středoformátový přístroj a vyrazit na fotografickou expedici do Patagonie. Pro mě je to úplně mimozemský svět – když vidím fotky odtamtud, říkám si, že s dobrým sklem a středním formátem by to mohlo být naprosto dokonalé. Ale chce to čas, a ten teď patří hlavně muzice. Už mám téměř plný diář na příští rok.

Chápu, hudba hraje prim. Co kromě pravidelného koncertování vás v blízké době čeká?

Teď dokončujeme desku s Janou Infeldovou v kapele NOP – ona má napsané krásné písničky a my jsme je dobarvili. Pracuju i na dalších věcech, nahrával jsem třeba kytary na desku Jiřího Dědečka. Rýsuji se mi i nějaké příležitosti v oblasti tvorby filmové hudby. A rád bych natočil další vlastní album. Na vinyl. Energie z desky je prostě jiná – položíte jehlu na desku a okamžitě cítíte tu barvu a teplo zvuku. To digitál nenahradí. •

a medium-format and a good lens. But it needs time, and that is now mostly dedicated to music. My diary for the next year is nearly full.

I understand that concerts are number one for you. What else do you plan for the near future?

I am finishing an album with Jana Infeldová and NOP – she writes wonderful songs, and we gave them a new tinge. I am working on other things too. I have recorded the guitar for the new album of Jiří Dědeček, and there are some opportunities for composing film music. Plus, I would like to record another album of my own – on vinyl, because it has special energy. You just set the stylus on the record and immediately feel the warmth of the sound. Digital sound is no match there. •

SIGNAL

DIGITAL ART GALLERY

SPACE

GALERIE DIGITÁLNÍHO UMĚNÍ

DREAM ON! WHERE IT ALL BEGAN
▶ ECHOES OF TOMORROW ▶

**MEZINÁRODNĚ OCENĚNÁ VÝSTAVA
A NEJOBLÍBENĚJŠÍ VIDEOMAPPINGY
FESTIVALU**

**AWARD WINNING EXHIBITION
AND BEST VIDEOMAPPING PROJECTS
FROM THE STREETS OF PRAGUE**

**DVĚ VÝSTAVY. JEDNA VSTUPENKA.
TWO EXHIBITIONS. ONE TICKET.**

★★★★★

EVROPA 2

OTEVŘENO DENNĚ

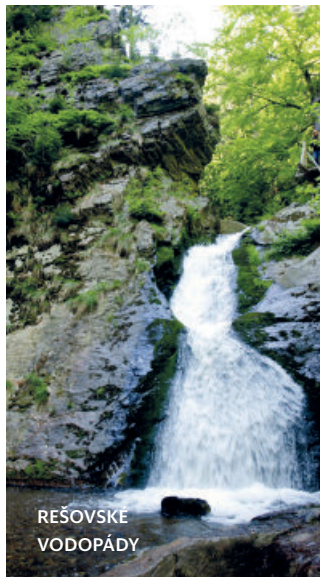
OPEN DAILY

SIGNALSPACE.COM

Rytířská 10, Prague 1

Byli jste někdy v Rýmařově? Ne!? Tak to byste měli co nejrychleji napravit. Třeba hned o letošních prázdninách. Město a jeho nejbližší okolí se pyšní přírodními unikáty, historickými odkazy a zajímavými atraktivitami.

Vodopády i vzdorovitá minulost

REŠOVSKÉ
VODOPÁDY

KŘÍŽOVÁ
CESTA V RUDĚ

CZ Pokud zavítáte do Rýmařova, určitě byste měli navštívit zámek v Janovicích, nacházející se pouhé 2 km od Rýmařova. Původní pozdně gotickou tvrz postavil v letech 1520 až 1530 zástavní pán Petr ze Žerotína. Zámek se stal trvalým sídlem janovické linie Harrachů za Karla Alfréda v druhé polovině 19. století. Komentované prohlídky probíhají až do září.

KAPLE V LIPKÁCH

Největší pýchou Rýmařova je barokní kostel Navštívení Panny Marie, zvaný kaple V Lipkách, s nádhernými freskami malířů Ferdinanda Nabotha a Jana Kryštofa Handkeho, pro které je zván perlou severomoravského baroka. Zájemci o historii si přijdou na své v rýmařovském městském muzeu, kde se dozvědí více o dějinách

regionu od středověku až do 19. století. Externí expozice rýmařovského muzea v areálu Hedva Český brokát přibližuje historii i výrobu textilu a doplňují ji stylové instalace, včetně artdecové prodejny kravat.

REŠOVSKÉ VODOPÁDY

Zajímavou přírodní atraktivitou jsou Rešovské vodopády. Nacházejí se asi 9 km od města Rýmařov. Můžete zde využít také stezku, která se vine přímo kolem vodopádů. Jde o největší vodopády Nížkého Jeseníku, které leží na řece Huntavě.

BAROKO Z PÍSKOVCE

Křížová cesta v Rudě je církevní památka, která zobrazuje 14 zastavení Ježíše Krista. Jedná se o detailně zpracované barokní sochy vyrobené z pískovce. Po výstupu na vrchol Křížový vrch se můžete kochat nádherným výhledem na rovinatou Hanou a z druhé strany na panoramata Jeseníků.

JESENÍKY NA DLANI

Asi 10 km od Rýmařova je od roku 2014 postavena Vyhlídková věž v Nové Vsi, části Dolní Moravice. Rozhledna s vyhlídkovým ochozem je vysoká 31,5 metru a na rozdíl od většiny rozhleden nestojí na žádném vrcholu. Z věže je skvostný výhled na hřeben Jeseníků, přilehlé Bruntálsko či Rýmařovsko, přičemž za příznivého počasí lze vidět i vzdálené Beskydy, a dokonce Vysoké Tatry. Toto místo velmi láká ty, kdo mají rádi pohled z výšky. •

Olomouc region Card

Karta plná výhod! A card full of benefits!

Poznejte nejzajímavější místa v Olomouci a okolí s výraznou slevou!

Bezmála dvě stovky bezplatných či zvýhodněných vstupů do muzeí, galerií, hradů a zámků, ale i slevy v restauracích, kavárnách, penzionech nebo hotelích. A k tomu navíc cestování olomouckou MHD zdarma!

Discover the most interesting places in and around Olomouc with a significant discount!

Nearly two hundred free or discounted entrances to museums, galleries, castles and chateaus, as well as discounts at restaurants, cafés, guesthouses or hotels. And on top of that, free public transport in Olomouc!

www.olomoucregioncard.cz

K dostání také v Informačním centru Olomouc.

Also available at the Olomouc Information Center.

tourism.olomouc.eu

Nádhera dostupná všem

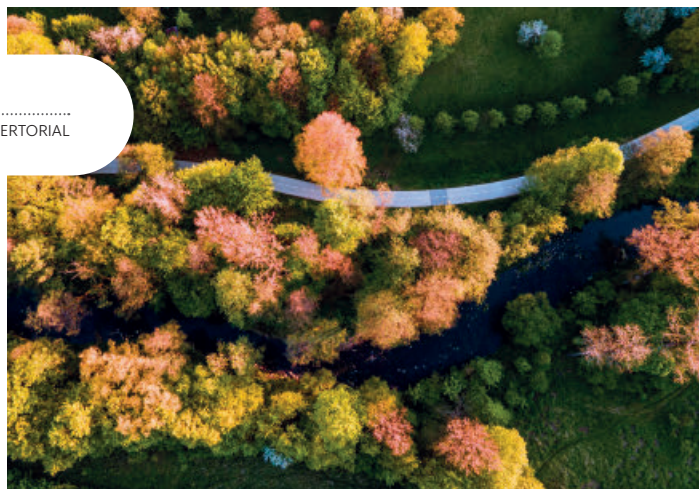
CZ Příroda dokáže v mnoha ohledech působit blahodárně. A příroda je na Východní Moravě nádherná. Je to jeden z jejích pokladů.

Zdejší krajinně nechybí autentičnost a přirozená krása, která je ukryta nejen ve valašských kopcích, ale i mezi vinicemi Slováků, v rovinách i kopcích na pomezí Hané a Chřibů Kroměřížska, ale i v okolí Zlína nebo největších moravských lázní – Luhačovic.

Východní Morava je rájem s mnoha přírodními krásami, rozhlednami s výhledy do krajiny i historickými poklady. A všechny je můžete objevit i na kole. Najdete tady kilometry značených cyklotras, po kterých se dostanete za památkami i skvělými gastro zážitky. A když k tomu přidáte luxusní hotely a wellness, tak to za návštěvu rozhodně stojí. Pokud hledáte klid i aktivní odpočinek, vaše příští dovolená by měla být právě tady. Nezáleží, jestli se rozhodnete pro Valašsko, nebo dáte přednost výletům na kole mezi vinicemi na Slovákku. Všude tady najdete místa, na která se budete chtít vracet. •

56

ADVERTORIAL

Zlín kraj

Východní
MORAVA

TEXT: Petra Zítková

FOTO: archiv CCRM

www.vychodni-morava.cz

f FB/ @vychodnimorava

IG @vychodni_morava

Náš TIP: Cyklostezka Bevlava

Z Valaška až na Slovensko. Objeďte Javorníky, Beskydy i Bílé Karpaty a divokost zdejší přírody. Zážitky vás čekají nejen na kole, stačí sjet z cesty, zajímavých míst je tady spousta.

Our TIP: Bevlava Cycling Path

From Moravian Wallachia to Slovakia, the path through the wild nature of the Maple Mountains, the Beskids and the White Carpathians is lined with remarkable attractions, just steer off the trail for a bit.

Splendour for Everyone

EN Nature has a beneficial effect on our mental and physical health. The matchless nature in eastern Moravia is one of the treasures of the region.

From the peaks of Moravian Wallachia to the vineyards of Moravian Slovakia, from the rolling hills and plains around

Kroměříž or Zlín to the famous spa resort of Luhačovice, the landscape has retained astonishing authenticity and natural beauty.

Eastern Moravia is a paradise with numerous natural attractions, stunning vistas, and historical monuments. A dense network of marked cycling paths will take you to historical sights and outstanding gastronomic venues. Add top-class hotels and wellness facilities, and you have everything for your perfect holiday, combining peace and recreation with activity and adventure. Whether you choose hiking in the mountains or cycling amid the vineyards, the places will make you want to return. •

www.bata150.cz

www.visitzlin.eu

Poznejte Zlín – cihlové město, které nemá v Česku obdoby.

Letos si připomíná 150 let od narození
Tomáše Bati, jehož vize proměnila Zlín
v město moderní architektury.

zlín. město
nekonečných
možností

BATA
150
LET

CESTOVNÍ NEVOLNOST? KINEDRYL®

Léčivý přípravek k předcházení a léčbě
cestovní nevolnosti pro dospělé
a děti od 2 let.

55
LET
NA TRHU

Lék k vnitřnímu užití
Pečlivě čtěte příbalovou informaci.

www.kinedryl.cz / www.novartis.cz

Kinedryl® is used to prevent and treat nausea and vomiting while travelling (car, train, airplane, ship). Each Kinedryl tablet contains moxastine teoclate 25 mg and anhydrous caffeine 30 mg. Intended for internal use. Read carefully the package leaflet.

Magická noc pod hradbami
27. 6. 2026

Šansonový Tábor
11. 7. 2026

ZAŽIJTE
TÁBOR

tábor
visittabor.eu

31. 7. – 2. 8. 2026
Komedianti v ulicích

11.–13. 9. 2026
Táborská setkání

Do termálov jedine vlakom

Výhodné cestovanie so vstupom
do Thermalparku
v Dunajskej Strede

Kúpte si balíček **ThermalPass** obsahujúci
cestovné vlakom Leo Express,
nadväznú prepravu zo železničnej stanice
priamo až k Thermalparku a celodenné
vstupné na termálne kúpalisko
v Dunajskej Strede.

Vystupte v Kroměříži a užijte si pohádkové zahrady i festival plný světla

Ať už dnes vlakem míříte kamkoliv, vaši příští zastávkou by měly být „Hanácké Athény“. Město zapsané na seznamu UNESCO vás svou atmosférou vtáhne do každé uličky.

CZ V Arcibiskupském zámku na vás čeká slavný Tizian i Klenotnice v nejstarší části věže, z jejíž 84metrové výšky uvidíte celé město i okolí jako na dlani. Pokud hledáte romantiku, projděte se v Podzámecké zahradě, kde se točila nejedna pohádka. V barokní Květné zahradě vyzkoušejte akustický trik v kolonádě – hlas z jednoho konce uslyšíte na druhém naprosto čistě. A když vás letní slunce začne hřát, zchladte se na Bajdě, odkud se z bazény můžete kochat věžemi zámku i kostela sv. Mořice.

Kroměříž ale žije i kulturou. Od 18. do 20. září 2026 se zde koná festival Kroměříž září, který rozzáří město workshopy, show i speciálními prohlídkami. Páteční večer bude patřit kapele Divokej Bill a v sobotu zazní filmové melodie v podání Moravské filharmonie Olomouc. Několik scén po celém městě propojí hudbu, světlo i atmosféru tak, aby návštěvníci zažili Kroměříž jinak než obvykle.

Den zakončete u ikonického fotopointu na Barbořině. V Kroměříži je všechno blízko srdci – ke krásám města i k zážitkům vám stačí jen pár kroků. •

Next Stop: Kroměříž – Fabulous Gardens and Festival of Lights

Wherever you are heading today, your next destination should be the “Hanakian Athens”. The unique atmosphere of this World Heritage site will swallow you.

EN The Archbishopal Palace harbours a precious painting by Tizian, as well as the Treasury in the oldest part of the 84-m tower which offers a stunning view of the whole town and beyond. Visit the Castle Garden, the set of numerous fairy-tale movies, or admire the acoustic trick of the baroque Květná Garden – words whispered at one end of the colonnade can be heard clearly on the other end. To escape the summer heat, try the Bajda swimming pool with a view of the castle towers and the church of St Maurice.

TEXT: město Kroměříž
FOTO: město Kroměříž

From 18 to 20 September 2026, visit the Kroměříž Září festival with numerous workshops, shows, and special tours. Go to the Divokej Bill concert on Friday night, or enjoy movie melodies on Saturday. Several stages all over the town will present music, light shows, and a unique atmosphere, to let you see Kroměříž in a new light.

Do not forget to take a photo at the popular spot at Barbořina. Everything in Kroměříž is close to the heart – exceptional experiences are just a step away. •

www.kromeriz.eu

SKODA
Vysoká škola

Životní jízda?

Jedině se Škoda Auto Vysokou školou!

☑ Praxe už při studiu?

V bakaláři celý jeden semestr v práci, v magisterském dalších šest týdnů – reálně a v oboru. Už během studia se učíš od odborníků z praxe, navazuješ první profesní kontakty a získáváš zkušenosti, které ti dávají náskok ještě před dokončením školy.

☑ Ekonom nebo technik?

U nás obojí. Kombinujeme ekonomické vzdělání s technickým a IT základem – a naopak. Díky tomu rozumíš souvislostem, které ostatním unikají, a získáváš profil, který firmy skutečně hledají.

☑ Dva tituly najednou?

Získáš český i zahraniční diplom v rámci jednoho programu, pokud vycestuješ na některou z partnerských univerzit, například v Německu, Finsku, Belgii nebo Rakousku.

☑ Vlastní technické centrum?

V moderních laboratořích technického centra Na Hejdovce si vyzkoušíš výzkum i vývoj v podmínkách, které simulují reálný průmyslový provoz. Díky tomu pochopíš, jak technologie fungují v praxi, ne jen na papíře.

☑ Poznat svět?

Studijní pobyt nebo pracovní stáž můžeš absolvovat na více než 60 partnerských univerzitách a ve více než 40 firmách po celém světě. Získáš tak zkušenosti, které ti otevřou dveře i za hranicemi.

☑ Bolka nebo Praha?

Vedle Mladé Boleslavi můžeš vybrané programy a specializace studovat i v Praze. Záleží jen na tom, jestli ti víc sedí kampus se skvělou partou a sportem, nebo dynamika velkoměsta.

Všechny barvy DUHY

Duha je jedním z nejkrásnějších přírodních úkazů. Úchvatný optický jev, který inspiroval lidi po celou dobu dějin k vymýšlení nejrůznějších příběhů.

TEXT: Karol Nagy

FOTO: Shutterstock.com

CZ Abychom si hned na začátku řekli, co to duha ve skutečnosti je a jak vzniká, začneme právě tou optikou.

OBLOUK SVĚTLA

Sluneční světlo se nám sice jeví jako bílé, ale ve skutečnosti je to směs mnoha vlnových délek – tedy barev. Když paprsek světla vstoupí do kapky vody, zpomalí a ohne se: tomu se říká lom světla. Každá barva se láme o trochu jinak, a tak se původně „bílé“ světlo rozloží do spektra barev od červené až po fialovou. Zdály to vypadá jako elegantní barevný oblouk.

Možná vás někdy napadlo, proč duha vypadá jako půlkruh. Ve skutečnosti je to kruh, jen spodní část obvykle zakrývá horizont. Kdybyste

se dívali z letadla, mohli byste zahlédnout duhu jako kruh – světelný prstenec v deštových kapkách pod vámi. A někdy se nad tou hlavní, jasnou duhou objeví ještě druhá, slabší. Ta je výsledkem dvojitého odrazu světla v kapkách a její barvy jsou obrácené: červená je dole, fialová nahoře. A duha může být i trojitá!

KAŽDÝ MÁ SVOU VLASTNÍ DUHU

Ke vzniku duhy je nezbytných několik podmínek. Musí být současně přítomné slunce i kapky vody ve vzduchu, typicky po dešti. Slunce by mělo být nízko nad obzorem, proto duhu nejčastěji vidáme ráno nebo navečer.

Zajímavé je, že každý člověk vidí jinou duhu. Světelné paprsky, které doputují do vašich očí, procházejí jinými kapkami než paprsky mířící do očí člověka stojícího o pár metrů vedle. Duha není pevný objekt na obloze, ale optický efekt, který se zhmotňuje právě ve vašem pohledu. I proto nemůžete nikdy dojít na její konec – jakmile se pohnete, mění se i soustava kapek, přes které světlo prochází, a duha se posune dál.

POHÁDKOVÝ HRNEC ZLATA

A tady se už pozvolna přesouváme do říše pohádek. Jistě jste už někdy slyšeli vyprávění o tom, že na konci duhy je ukrytý hrnec zlata. Takle představa se objevuje hlavně v keltských a irských legendách a nejčastěji s ní bývají spojováni skřítki lepríkoni. Ti prý své poklady schovávají právě →

All the Colours of the Rainbow

The rainbow is one of the most charming natural phenomena. The spectacular optical effect has always inspired people to make up various stories and myths.

EN Let us start with what the rainbow actually is and how it is created. We will have to turn to the science of optics.

LIGHT ARC

Sunlight seems white to our eyes, but it is really a combination of rays of various wave lengths – that is colours. When the ray enters a drop of water, it slows down and bends. It is called refraction. Each colour refracts differently, so the originally “white” light breaks into a range of colours from red to purple. From a distance, this looks like an elegant colourful arc.

But why the curve? It is actually a circle, but the lower half is hidden behind the horizon. When viewed from an airplane, the rainbow appears as a circle. Sometimes, you can see a second weaker rainbow over the first one. This is the result of a double refraction. The colours of the second rainbow are reversed – red is at the bottom, and purple at the top. Rarely, you can even spot a triple rainbow!

SEE YOUR OWN RAINBOW

Several conditions must be met for a rainbow to appear. There must be sun and drops of water in the air. That usually happens after rain. The sun should be low, so you can mostly see a rainbow in the morning or late afternoon.

Interestingly, each of us sees a different rainbow. The rays of light that travel to your eye pass through other droplets than those which reach the eyes of someone else. The rainbow is not an object, it is an optical effect created in your eyes. That is why you can never reach its end – the moment you move, the rays pass through different drops and the rainbow moves further. →

CZ → na konci duhy, protože je to místo, kam se smrtelník nikdy nemůže dostat. Což odpovídá i realitě – konec duhy prostě neexistuje, protože duha je optický jev.

MOST DO SVĚTA BOHŮ

Duha ale není jen pohádkový motiv, pronikla i do náboženských a mytologických příběhů. V biblickém podání se objevuje po potopě světa

v příběhu o Noemovi. Když opadnou vody a Noe s archou přistane na souši, Bůh s ním uzavírá novou smlouvu: slíbí mu, že už nikdy nezničí svět potopou. A jako znamení této smlouvy klade na oblohu duhu, která se objeví vždy, když přestane pršet.

Pro vikings duha představovala most spojující svět lidí (Midgard) se světem bohů (Asgard). Duhový most Bifröst střeží bůh Heimdall, který má tak ostrý sluch, že slyší růst trávu, a tak dobrý zrak, že vidí na obrovskou vzdálenost. Bifröst je nádherný, ale zároveň křehký – podle mýtů se má při poslední bitvě světa Ragnaröku zřítit a rozpadnout. Protože duha je nestálá a pomíjivá – ale tak krásná. •

EN → POT OF GOLD

This brings us to the world of myths. We all have heard that the base of the rainbow indicates the location of a pot of gold. The myth is particularly popular in the Gaelic tradition. Leprechauns are said to hide their riches at the end of the rainbow, a place that can never be reached by mortals. And it is true – after all, there is no such thing as the base of a rainbow.

BRIDGE TO THE DIVINE WORLD

The rainbow plays an important role in other myths as well. In the bible, the rainbow appears to mark the end of Diluvium. When Noah's Ark finally lands on solid ground, God promises him never to destroy the world with water again. To seal the deal, he puts the rainbow on the sky to appear every time the rain stops.

The Vikings saw the rainbow as a bridge between the world of people (Midgard), and the world of gods (Asgard). The bridge called Bifröst is guarded by the god Heimdall who can rely on his sharp sight and hearing – he can

hear the grass grow and see far in the distance. Bifröst is beautiful but fragile – the myths say it will break apart during the last battle, the Ragnarök. Because a rainbow is unstable and transitory – but delightful. •

VOJENSKÝ
HISTORICKÝ
ÚSTAV PRAHA

Od pravěku až po současnost
From prehistory to the present

Tisíce exponátů v jedinečných prostorách
Thousands of exhibits in unique premises

Navštivte naše další muzea a památníky
Visit our other museums and memorials

www.vhu.cz

ARMÁDNÍ
MUZEUM
ŽIŽKOV

ARMY MUSEUM
PRAGUE

VSTUP VOLNÝ / ADMISSION FREE

65

INZERCE

Emoce na e-shopu nenajdeš

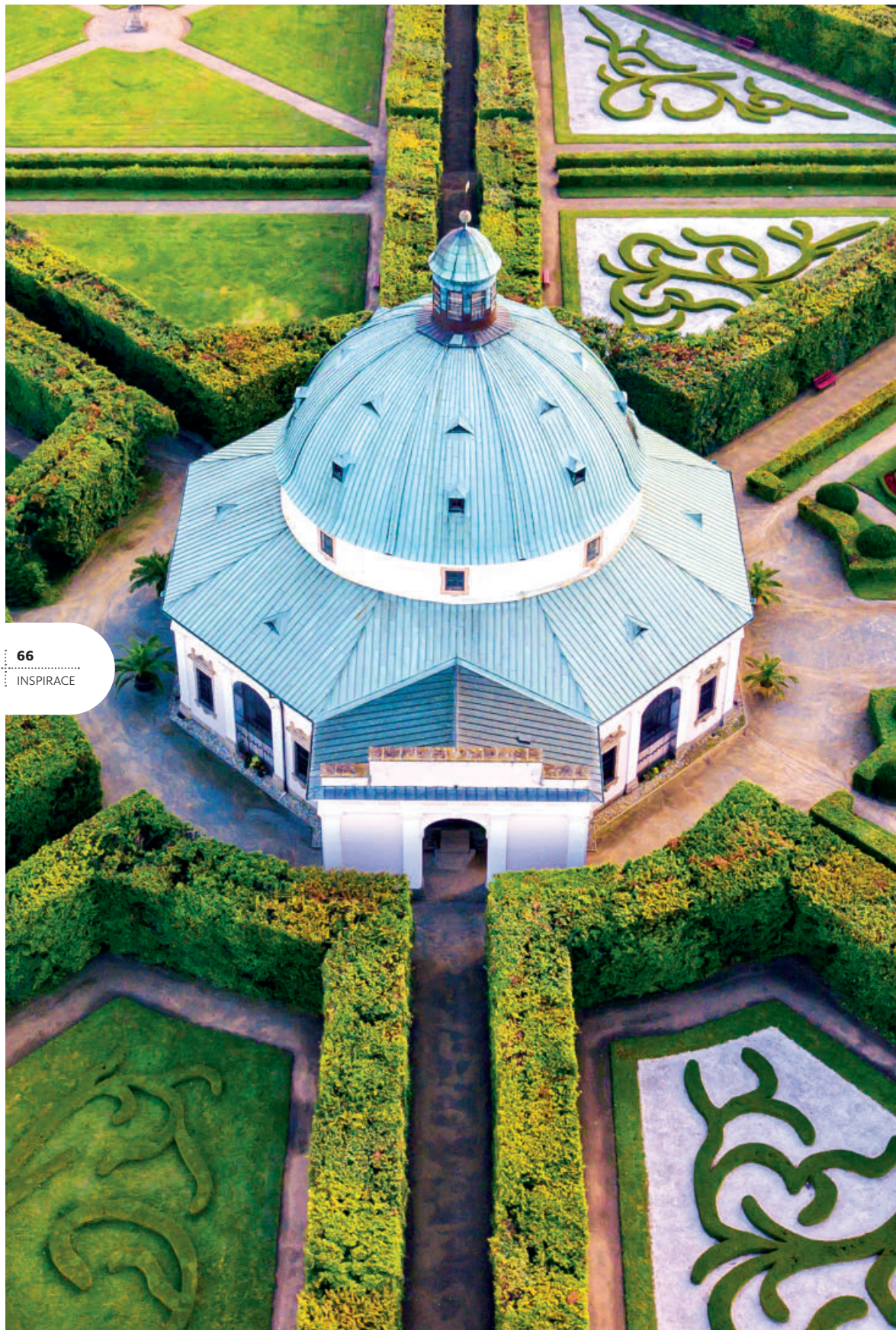
Sdílej okamžiky

Avion Shopping Park Ostrava,
nákupy, jídlo i zážitky po vašem.
Až budete v Ostravě, plány klidně
nechte stranou. Tady se to stejně
dělá jinak.

Mrkněte, co vás čeká

avion
SHOPPING PARK

Slavná jména, slavné stavby

TEXT: Jakub Jukl
FOTO: Shutterstock.com

Kam vyrazit na výlet s vlaky Leo Express? Třeba za architektonickými skvosty několika staletí. Za uměleckými díly, která na území České republiky zanechali věhlasní stavitelé ze všech koutů Evropy.

CHRÁM SV. BARTOLOMĚJE /
ST. BARTHOLOMEW'S CHURCH

CZ Naše země je krásnými stavbami doslova posetá. Stačí zapíchnout prst kdekoli na mapě a najdete tam něco zajímavého. My vás ale pozveme za pěti architektonickými skvosty, které najdete přímo tam, kam se dostanete našimi vlaky.

DRUHÁ ČESKÁ KATEDRÁLA

Nejvěhlasnějším architektem české gotiky byl samozřejmě Petr Parléř (1333–1399), dvorní architekt Karla IV. Zajedte se podívat na jeho katedrálu – ale nejen na tu pražskou, zasvěcenou sv. Vítu. Parléř je totiž stavitelem hned dvou českých katedrál. Tou méně známou je chrám sv. Bartoloměje v Kolíně, který je dominantou tohoto královského města. →

67
INSPIRATION

Famous Names, Famous Structures

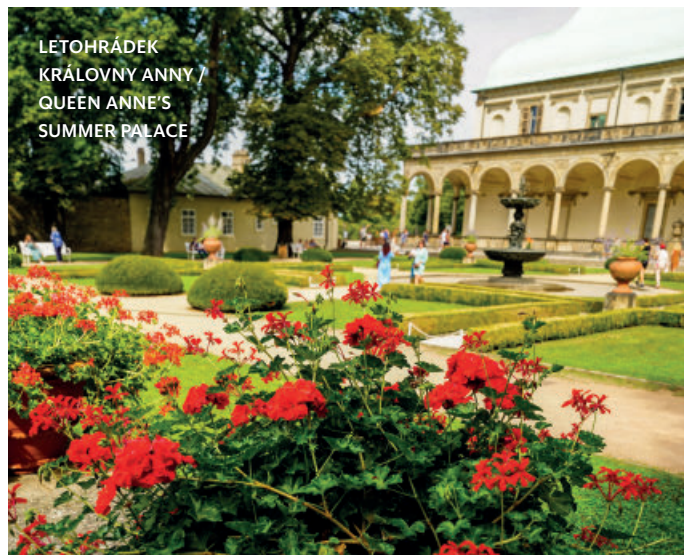
Are you choosing a destination for your Leo Express train trip? Try some of the architectural jewels created all over the Czech Republic and over several centuries by illustrious builders from various regions of Europe.

EN Our country can boast an exceptional number of monuments. Point your finger at any place on the map and you will find an astonishing selection of sights to see. Let us invite you on a tour of five architectural marvels on the routes of our trains.

THE OTHER CZECH CATHEDRAL

The most prominent figure of the Czech gothic construction →

Do Prahy, Kolína a Pardubic se pohodlně svezete vlaky Leo Express.

You can travel to Prague, Kolín and Pardubice comfortably by Leo Express trains.

Parléř v Kolíně vlastně „jenom“ přestavěl starší kostel – ale jeho část poznáte na první pohled. K raně gotické lodi totiž přistavěl vysoké kněžiště s věncem chórových kaplí, a tak z běžného chrámu učinil katedrálu. Naproti tomu dvě věže v průčelí pocházejí z původního kostela. A na počátku 16. století byla vybudována ještě zvonice.

Komplex chrámu a dalších budov tvoří takzvané „bartolomějské návrší“. S průvodcem, nebo samostatně lze navštívit všechny zdejší památky. Můžete si projít interiéř katedrály, kde uvidíte mimo jiné i unikátní křížovou cestu vytvořenou českým sochařem Františkem Bílkem. Můžete vystoupat na zvonici, odkud je nádherný výhled na střechu katedrály s gotickými chrliči, na Kolín a na okolní pěknou rovinu. Můžete navštívit regionální muzeum i barokní kostnici na někdejší hřbitově u kostela. Memento mori!

community was doubtlessly Peter Parler (1333–1399), the royal master builder to Charles IV. Everybody knows his cathedral – the one in Prague, dedicated to St Vitus. But there is a lesser-known cathedral by the same architect – the impressive Church of St Bartholomew in Kolín.

Parler was called to the royal town of Kolín to rebuild an older church with an early-gothic aisle and two prominent towers. Parler added a high chancel with a chain of choir chapels, turning the ordinary church into a cathedral. You can tell the parts that he built immediately. The turret above the chancel was added in the early 16th century.

The cathedral and the adjacent buildings form a compound called Bartholomew Hill. You can visit

all the local monuments with a guide or on your own. The interior of the cathedral features a unique Stations of the Cross by Czech sculptor František Bílek. You can climb up the bell tower which offers stunning views of the cathedral roof with gothic gargoyles, as well as Kolín and the surrounding plains. You can visit the regional museum and the baroque ossuary at the former cemetery behind the church. Memento mori!

ITALY ON THE BANKS OF THE VLTAVA

Let us visit Italy. And we do not even need to travel far! Queen Anne's Summer Palace at Prague Castle is said to be one of the purest examples of renaissance architecture north of the Alps. No wonder. It was built by the Italian architect Paolo della Stella (1510–1552).

The light and playful structure with characteristic arcades and roof betrays its southern source of inspiration. Embellished with typical renaissance reliefs of Ancient mythological scenes, the palace is an inseparable part of the Prague skyline. Built by Bohemian king Ferdinand I of Habsburg for his wife Anna Jagellonica, the Palace is currently accessible only when there are exhibitions. Still, it is worth visiting at any time of the year to admire its exterior and take a stroll in the Royal Garden of Prague Castle.

THE LOVELIEST GARDEN

The gardens of Prague Castle certainly deserve all the admiration and fame. But there are other exquisite gardens in the country, too. The unique value

ITÁLIE NA BŘEŽÍCH VLTAVY

Navštivte s námi Itálii! Alespoň tu pražskou. Tedy letohrádek královny Anny v zahradách Pražského hradu. Právě o něm se totiž říká, že je jednou z nečistších renesančních staveb severně od Alp. A není divu, vždyť ho také stavěl italský architekt Paolo della Stella (1510–1552).

Lehká a hravá stavba s charakteristickými arkádami i střechou prozrazuje typického jižanského ducha. Architektura je doplněna typicky renesančními reliéfy s antickými mytologickými výjevy. Letohrádek, který je neodmyslitelnou součástí pražského panoramatu, nechal vystavět pro svou milovanou manželku Annu Jagellonskou český král Ferdinand I. Habsburský. Letohrádek je dnes přístupný pouze v době konání výstav, zvenku jej ale můžete obdivovat v kteroukoli roční dobu, pokud navštívíte Královskou zahradu Pražského hradu.

NEJKRÁSNEJŠÍ ZAHRADA

Zahrady Pražského hradu jsou samozřejmě krásné... Ale na Moravě máme snad ještě hezčí! Kde? Přece v Kroměříži. Zdejší Květná zahrada je tak úchvatná, že se dostala dokonce na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Je dílem dalšího italského architekta, který u nás působil. Tentokrát ovšem barokního. Byl jím Giovanni Pietro Tencalla (1629–1702), který ji v letech 1665–1675 vybudoval pro olomouckého knížete biskupa Karla II. z Lichtenštejnu. G. P. Tencalla je pro moravské baroko snad stejně významný, jako jsou otec a syn Dientzenhoferové pro Čechy. Jeho dílem je třeba (arci)biskupský palác v Olomouci a bazilika na Svatém Kopečku, barokní podoba kroměřížského zámku, zámky ve Vyškově, Chropyni a Holešově nebo kláštery Velehrad a Hradisko u Olomouce.

Tencallova kroměřížská zahrada měla a dodnes má podobu přísně geometricky uspořádaného barokního libosadu. Všechny cesty se sbíhaly do středu k osmiboké rotundě, kde mohl biskup nerušeně trávit volný čas. Rotunda i další architektonické prvky zahrady nesou bohatou barokní výzdobu. Je neuvěřitelné, že se tahle památka dochovala až do našich dnů v takřka nedotčené podobě. Ostatně, přijedte se do Kroměříže přesvědčit sami.

IŠTAŘINA BRÁNA UPROSTŘED PARDUBIC

České země se mohou pochlubit nejen klenoty starší architektury, ale i perly té moderní. A zatímco starší stavby nám tu zanechali především architekti, kteří přišli z ciziny, byť s naší vlastní spojili své osudy, moderní architekturu světové úrovně dokázali vytvořit naši vlastní rodáci. Jedním z nich byl →

AUTOMATICKÉ MLÝNY /
THE AUTOMATIC MILLS

of the Pleasure Garden in Kroměříž brought it to the UNESCO World Heritage List. It was built by another Italian architect, Giovanni Pietro Tencalla (1629–1702), in 1665–1675 for the Olomouc Prince-Bishop Karl II von Lichtenstein. Tencalla was the foremost figure of Moravian baroque; his influence is comparable to that of the father and son Dientzenhofer in Bohemia. His works include the Archbishop Palace in Olomouc, the basilica of Holy Hill, the baroque parts of Kroměříž Castle, the palaces in Vyškov, Chropyně, and Holešov, or the monasteries in Velehrad and Hradisko u Olomouce.

Tencalla's garden in Kroměříž is a fine example of baroque pleasure garden with a strict geometric plan. The paths lead to the octagonal Rotunda in the middle of the →

i Josef Gočár (1880–1945), který spatřil světlo světa v Semíně u Pardubic. A tak není náhoda, že právě v Pardubicích vytvořil tento všestranný architekt jedno ze svých neznámějších děl.

Je trochu zvláštní. Vypadá totiž jako starověká Ištarina brána – ale ve skutečnosti je to mlýn. Jedná se o monumentální budovu Winterni-

tzových strojních mlýnů z roku 1910. Gočár jako stavební materiál použil červené cihly, typické i pro historickou architekturu v oblasti Polabí. Co se podobou mlýnů týče, nechal se skutečně inspirovat babylonskou Ištarinou bránou, známou z archeologických vykopávek. Jeho projekt ale ovlivnily tehdy módní, a hlavně typicky české stavební styly kubismu a rondokubismu. Do výsledné podoby Gočár mlýny dobudoval v roce 1924.

Po ukončení provozu mlýny chátraly, a uvažovalo se dokonce o jejich demolici. Nakonec ale zdravý rozum zvítězil, budova prošla rekonstrukcí a dnes je tu kulturní a umělecké centrum, které přitahuje do Pardubic návštěvníky z celé republiky i ze zahraničí. A možná zláká k návštěvě i vás. •

KVĚTNÁ ZAHRADA /
THE KVĚTNÁ GARDEN

70

INSPIRACE

garden. A pleasant place of respite for the bishop, the Rotunda is decorated with rich baroque art. Miraculously, the garden has survived to this day almost intact. Just go to Kroměříž to see for yourselves.

THE ISHTAR GATE OF PARDUBICE

Besides the jewels of old architecture, Czechia can be proud of many feats of the modern art of building. While the builders of the older structures largely came from other countries, although many made the Czech lands their home, the modern architecture is largely the work of local authors. One of the most notable names is Josef Gočár (1880–1945), born in Semín near Pardubice. It is therefore quite understandable that one of his most remarkable structures is in Pardubice.

From a distance, you could easily mistake it for the ancient Ishtar Gate – but in reality, it is a mill. The monumental building of the Winternitz automatic mills was designed in 1910. Gočár used red bricks, the typical material used historically in the region, and really draw inspiration from the Ishtar Gate,

recently excavated in Babylon. But his project was also considerably influenced by the then fashionable building styles – cubism and rondocubism. The construction finished in 1924.

After the operations of the mills ceased in 2013, the building was left to decay. At one point, the town even considered a demolition. But then a renovation project was approved, and today, the building hosts a centre of art and culture which attracts people from all over the country and beyond. Will you be among them? •

TIP:

Architektonické poklady Pardubic

CZ Pardubice patří mezi města s pozoruhodnou architekturou, která odráží proměny stylů i společenských potřeb. Dominantou centra je funkcionalistický Grandhotel Josefa Gočára, jenž spojoval hotel, restauraci i společenský sál. Nyní Grand slouží jako obchodní galerie.

Kulturní význam má také secesní Východočeské divadlo, s bohatou výzdobou a reprezentativním průčelím, navržené Antonínem Balšánkem.

Jednou z nejcennějších památek města je Machoňova pasáž z let 1924–1925, která dodnes propojuje obchod, bydlení i kulturu.

Další architektonickou ikonou jsou Automatické mlýny bratří Winternitzů, opět dílo Josefa Gočára. Fasáda s geometrickými motivy ukazuje přechod od moderny ke kubismu a dokládá průmyslový rozvoj města.

Významnou stavbou je i pardubické krematorium od Pavla Janáka v rondokubistickém stylu, proslavené filmem Spalovač mrtvol. Interiér zdobí malby a sochařská výzdoba. Poválečný funkcionalismus reprezentuje budova železničního nádraží od Karla Řepy a Karla Kalvody s unikátními mozaikami. •

VÝCHODNÍ ČECHY

TEXT: Destinační společnost
Východní Čechy

FOTO: archiv TO Pardubicko

Tajemná Třebíč

unesco

Památky
světového dědictví
Židovská čtvrť
a kaple sv. Prokopa
v Třebíči

Objeďte
příběhy
a UNESCO

visittrebic.eu

Příběhy ukryté
v zámeckém areálu

Prahou na elektrické vlně

TEXT: Lucie Nedvědová

FOTO: Prague Boats

www.prague-boats.cz

PRAGUE BOATS

SINCE 1990

CZ Každé město má svůj „klasický okruh“. V Praze začíná na Staroměstském náměstí, pokračuje přes Karlův most a končí u výhledu na Pražský hrad. Funguje to skvěle – člověk vidí to nejdůležitější a odškrtně si, že Prahu viděl.

Ale existuje ještě jedna varianta – nenápadná a příjemnější. Místo další ulice zamíříte k řece. A místo chůze nastoupíte na loď. Najednou se všechno zpomalí. Vltava plyne, město se odráží na hladině a známá místa se začínou ukazovat z jiného úhlu – jako scénérie, kolem kterých tiše proplouváte.

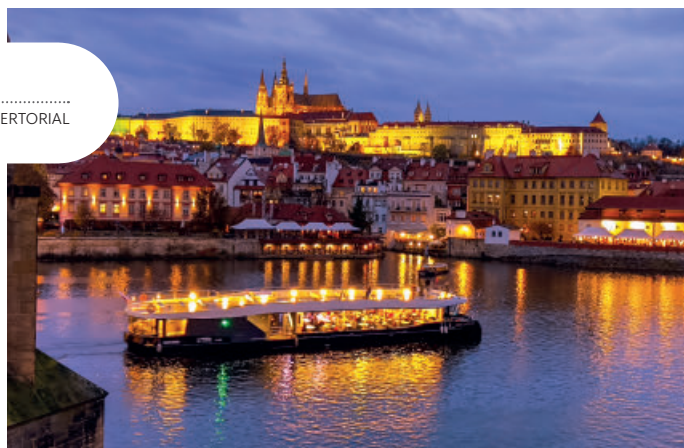
Právě na tom stojí plavby společnosti Prague Boats. Jejich moderní elektrické katamarány Anna Carolina, Marie d'Bohemia a Bella Bohemia kloužou po řece téměř neslyšně, s velkými prosklenými plochami, které dávají Praze prostor vyniknout. Elektrický pohon znamená tichý provoz a ohleduplnější přístup k městu, které si takový klid zaslouží.

Menší elektrické lodě vás vezmou i do užších ramen Vltavy, včetně romantické Čertovky. Tam se Praha ukazuje v drobných detailech – v odrazech oken, ve starých zdech a v atmosféře, která se na fotografiích zachytává jen těžko.

Zkuste tedy příště místo další ulice řeku. Dost možná zjistíte, že právě odtud se Praha pamatuje nejlépe. •

72

ADVERTORIAL

in its waters, and well-known places begin to appear from a different angle, like a theatre set through which you silently glide.

This is what Prague Boats cruises are all about. Their modern electric catamarans called Anna Carolina, Marie d'Bohemia and Bella Bohemia slip along the river almost silently. They boast large glass windows which show off Prague in all its glory. Electric power means the boats sail without making a noise, a more considerate approach to the city that deserves a bit of peace and quiet.

By electric boat through Prague

EN Every city has its classic tour – in Prague that starts at the Old Town Square, continues over Charles Bridge and ends with the views from Prague Castle. It's a great thing for the city to have – visitors see the biggest sights and they can tick the box "I have been to Prague".

But there's another option – discreet and more pleasant. Instead of hitting the streets, head down to the river. And instead of walking jump on a boat. Suddenly the world seems to slow down. The Vltava flows, the city reflected

Our smaller electric boats will take you to the narrower arms of the Vltava River, including the idyllic Čertovka canal. That's where you can get up close to Prague's finer details – reflections in windows, old walls and an atmosphere that is hard to capture in photographs.

So next time, try the river instead of the street. You might find that this is where the best memories of Prague are made. •

ZAŽIJTE

LÉTO

NAPLNO

Léto je čas pohybu, dobrodružství a nových zážitků. Ať už běháte, jezdíte na kole, vyrážíte do hor nebo si užíváte vodní sporty, oblečení NORDBLANC vám dá volnost a pohodlí v každém okamžiku. Lehkost, funkčnost a styl jdou ruku v ruce. Vyrazte ven a užijte si léto naplno – s vybavením, které drží krok s vaším tempem.

www.nordblanc.com

Držíme ti místo na palubě vlaku!

Kariéra v Leo Express

Hledáme kolegyně a kolegy, kteří nám pomohou měnit veřejnou dopravu

STEVARDO/KA

Bohumín / Praha / Plzeň

Chceš zpříjemňovat cestu zákazníkům na palubách našich vlaků? Aktuálně rozšiřujeme tým stevardů a nabíráme nové kolegyně nebo kolegy, kteří by se spolu s námi starali o příjemný zážitek z jízdy s Leo Express. Stres tě nerozhodí, lidi tě baví a ráno ti není líto vstát? Volných sedadel máme několik.

OBSLUHA CATERINGU

Bohumín / Praha / Plzeň

Baví tě práce s lidmi a máš příjemné vystupování? Přidej se k našemu týmu a pomáhej s přípravou občerstvení během jízdy! Staneš se pravou rukou našich stevardů a stevardek, budeš se starat o chod objednávek jídla a nápojů a pomáhat s přípravou vlaku před započítím cesty.

VLAKVEDOUCÍ

Bohumín / Praha / Plzeň

S rozšířením naší vlakové flotily hledáme vlakvedoucí, kteří se stanou lídry posádky našich vlaků a vyrazí vstříc cílovým destinacím nových linek směřujících na Slovensko, do Polska a do Německa. Zkušenosti z železnice, komunikativní angličtina, němčina nebo polština a chuť cestovat – to je vše, co k nám potřebuješ.

LÁKÁ TĚ PRÁCE V LEO EXPRESS?
PODÍVEJ SE NA [LE.CZ/KARIERA](https://le.cz/kariera),
KDE NAJDEŠ SEZNAM VŠECH
VOLNÝCH POZIC.

Tvoje jízda
začíná teď

Cesta za vysněnou kariérou

Rozšiřujeme tým a třeba hledáme právě Tebe:

- **Obsluha cateringu**
- **Vlakvedoucí**
- **Steward/ka**

Více informací na

 le.cz/kariera

Turiec – tradice, příroda a odpočinek

CZ Turiec je region, kde se přirozeně prolíná historie, kultura i bohatá příroda. Významným centrem poznávání tradic je Slovenské národní muzeum v Martině, které tvoří několik specializovaných pracovišť – Etnografické muzeum, Muzeum Andreje Kmeťa, Muzeum kultury Čechů na Slovensku, Muzeum kultury Romů na Slovensku, Muzeum Martina Benku a Muzeum slovenské dědiny v Jahodníckych hájích.

Jednotlivá muzea přibližují historii, umění i život kulturních menšin, zatímco skanzen nabízí autentický pohled na tradiční způsob života, lidovou architekturu a venkovská řemesla.

Turčianské Teplice jsou známé svými minerálními prameny, které mají blahodárné účinky zejména při regeneraci organismu a léčbě pohybového aparátu. Kromě toho zde návštěvníci najdou i moderní lázeňské služby.

Milovníci aktivního odpočinku ocení ferratu na Martinských holích, která nabízí trasy různých obtížností – od nenáročných úseků až po technicky náročnější varianty s působivými výhledy do okolní krajiny.

Objevte Turiec a nechte se okouzlit jeho jedinečnou atmosférou. •

76

ADVERTORIAL

TEXT: Ivana Vicena
FOTO: OOCR TURIEC

Realizováno s finanční podporou Ministerstva cestovního ruchu a sportu. / Implemented with financial support from the Ministry of Tourism and Sport.

Turiec – tradition, nature and rest

EN Turiec is a region where history combines with culture and wonderful natural surroundings. The Slovak National Museum in Martin is an important centre when it comes to learning about local traditions, and is made up of several branches. These include the Ethnographic Museum, the Andrej Kmeť Museum, the Museum of Czech Culture in Slovakia, the Museum of Roma Culture in Slovakia, the Martin Benka Museum and the Museum of the Slovak Village in Jahodnícke háje.

Individual museums present the history, art and life of cultural minorities, while the open-air museum offers an authentic view of the traditional way of life, folk architecture and rural crafts.

Turčianské Teplice is a town well-known for its mineral springs that possess beneficial effects especially when it comes to regeneration of the body and treatment of the musculoskeletal system. In addition, visitors

will find all manner of modern spa services here.

Those who like active recreation will appreciate the via ferrata at Martinské hole, which offers routes of varying difficulty – from easy sections to more technically demanding options with impressive views of the surrounding landscape.

Discover Turiec and let yourself be carried away by its unique ambience. •

Corporate & Corporate Family

výhodné cestování pro firmy
a jejich zaměstnance

le.cz/korporati

- nákup na fakturu za zvýhodněných podmínek
- dodatečné slevy na základě útraty
- snadná správa firemního účtu na webu i v aplikaci
- dvojnásobný cashback na soukromé cesty zaměstnanců

Šariš, region pokladů

CZ Vstupte do regionu starobylých hradů, kde se dějiny spojují s přírodními krásami neobjevených sopečných Slanských vrchů a divokého Čergova. V regionu Šariš se nachází více než 17 hradních lokalit, 4 hradiště, 65 zámečků a kurií, včetně 3 městských opevnění, které se v průběhu staletí staly svědky mnoha dějinných událostí.

Srdcem regionu je hrad Šariš, jehož dominantou je věž donjon a 14 bašt. Hrad Kapušany se pyšní úchvatným výhledem na Slanské vrchy. Zřícenina Lipovského hradu je zasazena v malebném prostředí Lačnovského kaňonu v blízkosti jeskyně Zlá díra. Při návštěvě Bardejova, Bardejovských lázní a skanzenu určitě nevyne-

chejte ani krásný hrad Zborov, známý také jako Makovica. Hrad Šebeš vám poskytne panoramatický výhled na okolní pohoří i sousední hrady.

Navštivte region Šariš a objevte další vzácné poklady: unikátní Opálové bane v Dubníku, technickou památku Solivar v Prešově či dřevěné sakrální chrámy východu.

Vydejte se na dobrodružnou cestu a poznejte region Šariš z nové perspektivy. •

TEXT: OOCR Region Šariš
FOTO: OOCR Region Šariš

Realizováno s finanční podporou Ministerstva cestovního ruchu a sportu Slovenské republiky. / Implemented with the financial support of the Ministry of Tourism and Sports of the Slovak Republic.

www.regionsaris.sk

Šariš, A Treasure Region

EN Welcome to a region of ancient castles where history combines with natural beauty of the undiscovered volcanic Slanské Hills and the wild Čergov. In the Šariš Region there are 17 castles, 4 fortresses, 65 manor houses and three sets of town defences, which over the centuries have witnessed many turbulent events.

At the heart of the region is Šariš Castle, dominated by the Donjon

Tower and 14 bastions. Kapušany Castle can pride itself on amazing views of the Slanské Hills. The ruins of Lipovský Castle can be found in the idyllic setting of the Lačnovský canyon near Zlá díra cave. When visiting Bardejov, Bardejov Spa and the openair museum, be sure not to miss the beautiful Zborov Castle, also known as Makovica. Šebeš Castle affords panoramic views of the surrounding mountains and nearby castles.

Visit the Šariš Region and discover other rare treasures: the one-of-a-kind opal mines in Dubník, the Solivar technical heritage site in Prešov and the wooden churches of eastern Slovakia.

Head out on a magical journey and see the Šariš Region from a new perspective. •

Jezdi stále se slevou 75 %

- ✓ kup jízdenku **se studentskou slevou 50 %**
- ✓ po projetí dostaneš **cashback 25 %** v leo kreditech
- ✓ za svou jízdenku tak zaplatíš **pouze čtvrtinu** původní ceny

Stáhni si naši apku

MAREK FRAIS

Když vás práce baví, cestující to poznají

Leo Express je pro mnoho cestujících symbolem pohodlí a moderní železnice. Za tímto zážitkem ale stojí konkrétní lidé – třeba stevardi, kteří se starají o to, aby cesta proběhla hladce od nástupu až po výstup. Jedním z nich je Marek Frais, pro kterého je železnice nejen prací, ale i životním koníčkem. A je to znát.

.....
TEXT: Petr Manuel Ulrych FOTO: archiv Marka Fraise
.....

80

PŘEDSTAVUJEME

CZ Markova cesta k železnici začala už na základní škole. „O dopravu jsem se zajímal od mala, hlavně o městskou hromadnou dopravu. Postupně to přerostlo v něco víc,“ vzpomíná. Logickým krokem proto bylo studium na Střední škole technické a dopravní v Ostravě-Vítkovicích, kde nastoupil do oboru železničář. Vystudoval také Střední školu služeb a podnikání Ostrava-Poruba, kde se mimo jiné naučil, jak uplatňovat své záliby v profesním životě.

Během studia sbíral první zkušenosti v oboru – podílel se na přepravních průzkumech a sčítání cestujících. Od roku 2019 pak působí v Dopravním podniku Ostrava, kde se věnuje mimo jiné historickým jízďám jako průvodčí nebo informování cestujících při výlukách. „Ta práce mě naučila komunikovat s lidmi a řešit nečekané situace,“ prozrazuje.

Do Leo Express nastoupil v létě 2025, původně na brigádní pozici baristy. „Říkal jsem si, že to zkusím. Železnice mě baví a chtěl jsem u ní zůstat,“ vysvětluje. Během roku se vypracoval do pozice stevarda. A ani ta nemusí být konečnou...

VÍC NEŽ JEN KÁVA A JÍZDENKY

Na první pohled se může zdát, že práce stevarda spočívá hlavně v kontrole či prodeji jízdenek a podávání občerstvení. Realita je ale výrazně komplexnější.

„Neustále sledujeme technický stav vlaku, komunikujeme se strojvedoucím a dispečerem a řešíme mimořádnosti. Jsme vlastně takový spojovací článek mezi cestujícími a celým provozem,“ popisuje Marek.

Součástí práce jsou i činnosti, které cestující běžně nevidí – například drobné technické zásahy nebo inventarizace cateringu před příjezdem do cílové stanice. A důležitou roli hraje i komunikace. Stevardi mají díky interním systémům přehled o dění na trati a mohou cestující včas informovat o zpoždění nebo změnách.

KDYŽ JE VLAK PLNÝ LIDÍ I EMOCÍ

Komunikace s lidmi je pro Marka hlavním důvodem, proč ho →

Marek Frais: The Passenger Can Tell Your Passion

For many travellers, Leo Express is the hallmark of comfort and modern railway. This status is the feat of many people – among them cabin crew who take care of passengers' experience from the boarding to their destination. For Marek Frais, railway is more than work; it is his lifetime passion – and you can tell it is.

EN Marek's path to the railways began in his school years. "I was interested in transportation even as a kid. I loved the city transport." And gradually it grew into something more, so the logical next step was to study railway transport at the Transport and Technology School in Ostrava-Vítkovice. He also studied at the School of Management and Services where he learned more practical tips about bringing his passion into real life. →

CZ → práce baví. „Já potřebuju být mezi lidmi. Největší odměna je, když vidím, že je cestující spokojený,” říká.

Rád pomáhá zejména těm, kteří cestují poprvé nebo jsou nejistí. „Stačí si na ně udělat čas, všechno vysvětlit a uklidnit je. Najednou vidíte, jak z nich spadne stres.”

Samozřejmě ne vždy je všechno ideální. Konfliktní situace k práci také patří, i když se jim snaží předcházet. „Důležité je neeskalovat konflikt a zachovat klid. Často stačí profesionální přístup a problém se vyřeší sám.”

Za nejnáročnější považuje období, kdy jsou vlaky plně obsazené. „Na začátku jsem měl obavy, že nebudu stíhat. Ale je to o praxi – postupně si člověk najde systém.”

Markův typický den

nástup posádky,
informace od
dispečera, rozdělení
úseků

kontrola technického
stavu, doplnění
vybavení, příjem
cateringů

kontrola jízdenek,
servis cestujícím,
komunikace
s dispečinkem

inventura zboží,
předání informací
další posádce / obrát
vlaku

PŘÍPRAVA
A BRIEFING:
PREPARATION
AND BRIEFING:

PŘEVZETÍ VLAKU:
TRAIN CHECK:

PROVOZ NA
TRASE:
OPERATIONS:

UKONČENÍ
A PŘEDÁNÍ:
WINDUP:

Marek's Typical Day

crew check,
information from the
dispatcher, section
assignment

technical check,
stock check, catering
replenishment

ticket check,
passenger service,
communication with
the dispatcher

stock check, briefing
of the next crew

82

PŘEDSTAVUJEME

EN → During his studies, he gained his first professional experience doing research and passenger counting. From 2019 he worked as a retro ride guide for the Ostrava Public Transport, where he also provided information during closures. “The work taught me to communicate with people and solve unexpected situations,” he says.

He joined Leo Express in the summer of 2025, originally as a part-time barista. “I just wanted to try it, but I loved railways and wanted to stay,” he explains. Within one year, he became a part of the cabin team, and his journey might continue...

MORE THAN COFFEE AND TICKETS

When you see them, you might think the stewards just check tickets and distribute coffee, but their work is much more complex. “We have to check the operations of the train continuously, we communicate with the driver and dispatcher, we solve unexpected issues. We are the mediator between our passengers and the operations team,” says Marek.

Much of his work is hidden to the eyes of the passengers, like minor technical repairs, or checking the stocks. Stewards also communicate

with passengers all the time. Thanks to data from the internal system, they can provide early information about delays or interruptions.

TRAINS FULL OF PEOPLE AND EMOTIONS

Communication is the main reason Marek loves his work. “I need to be with people. The highest reward is when I see satisfied passengers,” he says.

He loves helping those who travel for the first time or are uncertain. “You just need to put the time in, explain things, give them some assurance. And you can see the stress disappear.”

POTLESK NA PALUBĚ

Na jeden zážitek ale Marek jen tak nezapomene. Při jedné z jízd do Prahy došlo k mimořádné události a vlak nabral zpoždění přes hodinu. „Snažil jsem se cestujícím tu situaci zpříjemnit, bavil jsem se s nimi a vysvětloval, co se děje,“ popisuje. Když vlak dorazil do cíle, přišlo nečekané překvapení. „Celý vlak začal tleskat. Lidé mi děkovali a říkali, že jim ta cesta utekla. Pro mě to byl strašně silný moment,“ přiznává. Právě takové chvíle ho utvrzují v tom, že svou práci dělá správně.

VLAKEM I VE VOLNÉM ČASE

Když zrovna není v práci, odpočívá... opět ve vlaku. „Sednu do vlaku, dám si sluchátka a jedu na výlet. To je pro mě nejlepší relax,“ směje se. Kromě cestování se věnuje sportu, tráví čas s rodinou a velkou vášní je pro něj fotografie. Fotí především železnici, ale snaží se hledat netradiční pohledy. „Nechci jen fotku vlaku. Snažím se zachytit detail nebo moment, který je něčím zajímavý.“ Své snímky sdílí na Instagramu (@marekfrais) a postup-

ně se zapojuje i do tvorby vizuálního obsahu pro Leo Express. „Rád bych se v budoucnu podílel na marketingu a tvorbě služeb. Fotografie je něco, co bych chtěl s prací ještě víc propojit,“ dodává.

Jasno má i v dalších profesních plánech. Chce sbírat zkušenosti na mezinárodních linkách, poznat nové trasy a dál se rozvíjet. „Začínal jsem jako barista a dneska jsem stevard. Ten posun je rychlý a motivuje mě to pokračovat dál,“ říká. Velkou roli podle něj hraje i kolektiv. „Máme skvělý tým. Vždycky si pomůžeme, a to je strašně důležité.“ •

Indeed, not everything is rosy. Conflicts are part of the work, or rather preventing them. "It is important to try to keep it low, stay calm. When you act professionally, it is often enough to solve the situation."

The most demanding shifts are those with full trains. "At the beginning I was distressed, I thought I would not make it. But gradually, you set up your routine."

ONBOARD APPLAUSE

There was a shift that Marek will always remember. During a journey to Prague, the train was running about one hour late. "I tried to alleviate the situation, I spoke to the passengers, explained the issue," he said. When the train finally arrived, something unexpected happened. "The people started applauding, they thanked me for making the journey nicer. That was very strong," he says. Such moments assure him he is the right man for the job.

TRAINS IN FREE TIME

When he is not at work, he relaxes... on a train. "I get on, put on my earphones, and go for a ride. That is the best way to unwind," he smiles. He also loves sport, spending time with his family, or taking photographs. He mostly photographs trains, but from unique angles. "I don't want just a picture of a train. I try

to capture interesting details or moments." He shares his pictures on his Instagram (@marekfrais), and contributes to the Leo Express visual content. "I would like to join the marketing and services team in future. I would like to combine my love for photography with my work," he says.

His other professional plans include gaining experience on international lines, exploring new routes, and developing professionally. "I started out as a barista, now I am a steward. The development is fast and motivating," he says. He feels the support of his team. "The team is great. We always help each other, which is crucial." •

GRANIT HOTELS

hotely v nejkrásnějších částech Slovenska

Seznamte se s GRANIT HOTELS – sítí hotelů, které mají co nabídnout stálým i novým klientům po celý rok.

CZ Hotely GRANIT se nacházejí v nejkrásnějších částech Slovenska – v Piešťanech, ve Vysokých Tatrách a na Liptově. Sítí tvoří čtyři hotely 3hvězdičkového standardu. Jeden má charakter horského rezortu a tři mají statut lázní.

Na Liptově, přímo na hřebenu Velké Fatry ve výšce 1 348 m n. m., se vyjímá Hotel Granit Smrekovica, který je jedním z nejvýše položených hotelů na

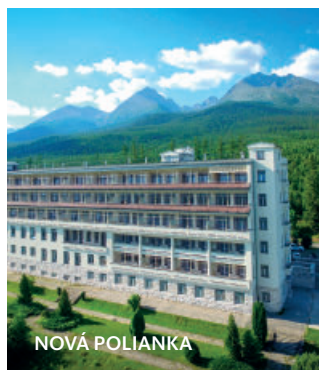
Slovensku. Nachází se v oblasti chráněného území, hluboko v lesích, daleko od ruchu města. V areálu najdete různé typy ubytování – hotelovou budovu i moderní chaty vhodné pro rodiny s dětmi. Dále sportoviště, dětské hřiště i lyžařský svah s vle-

84

ADVERTORIAL

PIEŠŤANY

NOVÁ POLIANKA

GRANIT HOTELS Hotels in the Most Beautiful Parts of Slovakia

Welcome to GRANIT HOTELS – a chain of hotels that has so much to offer to both regular clients and newcomers all year round.

EN GRANIT hotels are located in the most attractive parts of Slovakia – Piešťany, the High Tatras and in Liptov. We have four 3-star hotels – one is a mountain resort and three have spa status.

In Liptov, up on the ridge of the Velká Fatra mountain range at an altitude of 1 348 m, you'll discover the Hotel Granit Smrekovica, one of the highest hotels in all Slovakia. It is located in a protected area, deep in the forests, far from the hustle and bustle of the city. The complex boasts various types of accommodation including a hotel building and modern chalets suitable for families with children. There are also sports facilities, a children's playground, and a ski slope with a lift. This mountain resort is suitable for company events and teambuilding as well as school trips and skiing courses. In winter, it boasts

kem. Tento horský rezort je vhodný pro konání firemních akcí a teambuildingy, školy v přírodě nebo lyžařské výcviky. V zimě se pyšní bezkonkurenčními sněhovými podmínkami pro lyžování a skialpinismus.

Hotel Granit Piešťany sídlí v historické budově zámku v krásném parku přímo v centru lázeňského města. Má dlouholetou lázeňskou tradici a nabízí moderní prostory a dva bazény. Doménou jsou procedury zaměřené na léčbu pohybového aparátu a pooperačních stavů. Hotel je vyhledávaný zejména díky klidné atmosféře a vysoké úrovni poskytovaných služeb v rámci rehabilitace a regenerace. Velkým benefitem je pěší dostupnost do všech koutů města Piešťany.

Ve Vysokých Tatrách se nacházejí GRANITY dva a oba jsou klimatickými lázněmi. Orientují se na léčbu respiračních onemocnění se skvělými výsledky v této oblasti.

Hotel Granit Nová Polianka je plně přizpůsoben zejména pro jednotlivce a páry. Jedná se o moderní klimatické lázně s dlouhou historií fungování, které dbají na vysokou kvalitu poskytovaných služeb. Hosté oceňují skvělou polohu, klidnou

atmosféru a prostorné pokoje s krásnými výhledy na okolí Vysokých Tater.

Hotel Granit Tatranské Zruby je vhodný nejen pro lázeňské hosty, ale také pro rodiny s dětmi. Plusem je nabídka různých doplňkových služeb, jako například dětský koutek, bowling, posilovna a wellness. Hotel má dobrou výchozí polohu pro turisty, lyžaře i cyklisty. V blízkosti je zastávka TEŽ, což oceňují noví i dlouholetí klienti.

Do kterého z Hotelů Granit si přijdete odpočinout vy? •

TEXT: Kristína Janecová
FOTO: © archiv Horezza

www.granithotels.sk

85
ADVERTORIAL

unbeatable snow conditions for skiing and ski mountaineering.

Hotel Granit Piešťany can be found in the historical building of the local chateau amid beautiful parkland right in the centre of this spa town. It has a long spa tradition and offers modern facilities and two pools. It specialises in procedures for the musculoskeletal system and post-operative states. The hotel is especially popular for its tranquil atmosphere and high standard of rehabilitation services. Another big plus is the easy access to all parts of the town of Piešťany.

In the High Tatras you'll find two GRANIT hotels and both are climatic spas. They focus on the treatment of respiratory ailments with superb results.

Hotel Granit Nová Polianka is fully set up for spa guests, especially individuals and couples. This is a modern climatic spa with a long history behind it where the emphasis is firmly on a high standard of services. Guests praise the location, the tranquil ambience and the spacious rooms with wonderful views of the High Tatras and the surrounding area.

Hotel Granit Tatranské Zruby is suitable for all kinds of guests including spa guests and families with children. A plus here is range of additional services such as a children's corner, bowling, a gym and wellness facilities. The hotel is a good striking out point for hikers, skiers and cyclists and the Tatra Electric Railway stops nearby.

So which Granit will you choose for your rest and relaxation? •

TEXT A FOTO: Sapho

MINIMALISTICKÝ STYL
DOPLŇUJE BOHATÝ VÝBĚR
MATNÝCH BAREV

Lakovaný koupelnový nábytek Kerala: Elegantní řešení s důrazem na detail

Moderní koupelna by měla být nejen funkční, ale i esteticky působivá. Kolekce koupelnového nábytku Kerala je navržena s ohledem na potřeby současného bydlení a přináší do prostoru svěží eleganci i praktičnost. Nabízí čistý design, praktické využití prostoru a kvalitní provedení, které obstojí i ve vlhkém prostředí. Pokud hledáte promyšlený nábytek do koupelny, který kombinuje styl a praktičnost, Kerala vás rozhodně zaujme.

DESIGN, KTERÝ SI ZAPAMATUJETE

Kerala působí svěže a moderně už na první pohled. Její zaoblené boky a čela zásuvek vytvářejí příjemně měkký dojem a odlišují tuto sérii od běžného koupelnového nábytku. Minimalistický styl podtrhují matné povrchy desek Rockstone v elegantní bílé barvě nebo PREMIO z odolného vysokotlakého laminátu v barvě černé. Nábytek je navržen pro umyvadla na postavení, což přináší větší variabilitu v uspořádání i moderní

vzhled. Oceníte také bezúchytkové provedení zásuvek s tichým a plynulým dovíráním, komfort, který jistě uvítáte každé ráno i večer.

VARIABILITA, KTERÁ SE PŘIZPŮSOBÍ KAŽDÉ KOUPELNĚ

Série Kerala nabízí čtyři různé šířky skříňek (80, 100, 120 a 140 cm), takže si snadno vyberete tu správnou variantu i pro menší koupelnu, nebo naopak pro prostorný interiér. Umyvadlo lze libovolně umístit po celé šířce skříňky, což dává volnost v rozvržení podle potřeb uživatelů. K sestavě lze navíc doplnit vysokou dvířkovou skříňku ve stejném designu, čímž získáte další úložný prostor bez narušení vizuálního dojmu.

STYLOVÁ VOLBA PRO KAŽDODENNÍ POHODLÍ

Série Kerala je ideální volbou pro ty, kteří hledají stylový a funkční koupelnový nábytek s důrazem na detail. Kerala vnese do koupelny lehkost, styl a promyšlenost, a to ocení i nejnáročnější zákazníci. •

Český koupelnový nábytek

série KERALA

moderní barvy

 SAPHO
jedinečný styl pro Vás

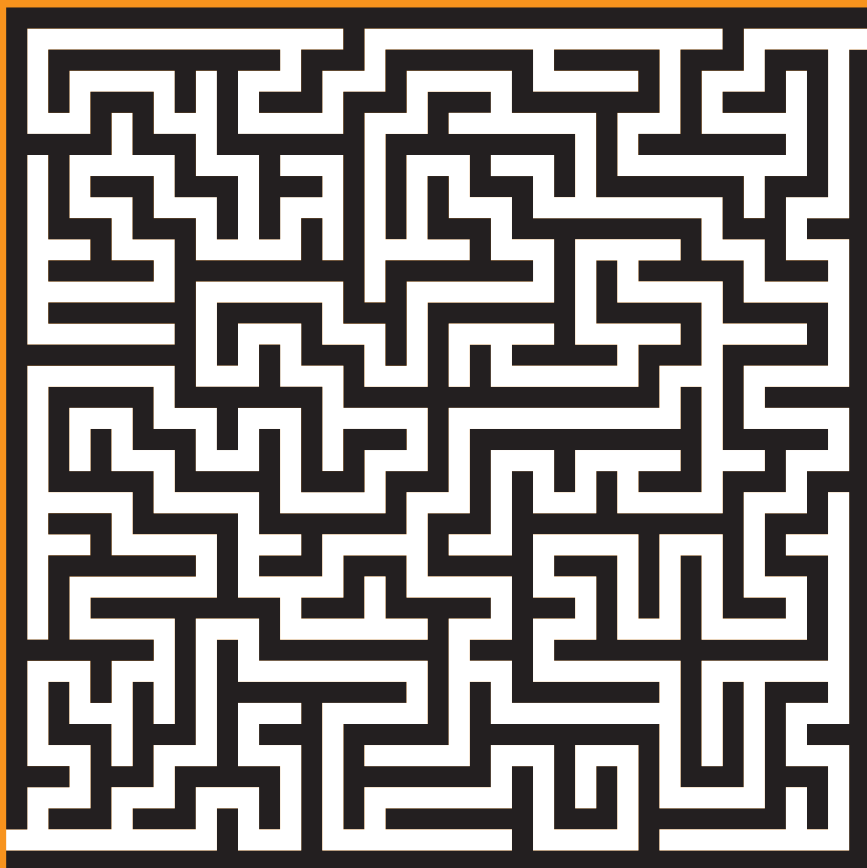

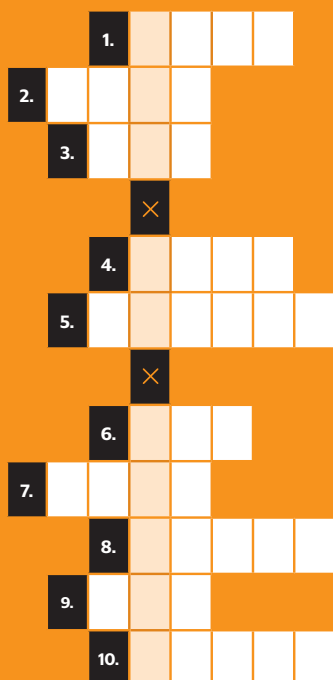
MŇAU,
já jsem Lexi
a budu tě provázet
na tvé cestě.

**POMOZ LEXI NAJÍT
CESTU LABYRINTEM K LAMPIČCE.**

88

PRO DĚTI

DOPLŇOVAČKA

1. PRUHOVANÁ ŠELMA
2. MAMINKA
3. JE V KOMOŘE
I U POČÍTAČE
4. MÁ DLOUHÝ NOS
5. RADOSTNÁ
6. OPAK DNE
7. PLÁČ
8. MÍČ
9. KNEDLÍČEK
10. MÁ PICHlavý KOŽICH

ŘEŠENÍ
DOPLŇOVAČKY
TMA SE NEBOJ

JAK LEONTÝNKA NEMOHLA SPÁT

Na malém nádraží žila veselá jménem Leontýnka. Přes den vozila na výlety, pískala na a měla radost ze své práce. Když se ale večer nad nádražím rozsvítily , stávalo se něco zvláštního.

Za starým se totiž objevovalo tajemné modré . Nebylo ani horké, ani studené. Jemně zářilo a lákalo. Leontýnka si ho všimla jednou... a pak znovu... A brzy si na něj zvykla.

Každý večer místo odpočinku tiše stála a dívala se do . „Je tak krásné,” šeptala si. „Ještě chvíli...” Jenže ta chvílka byla pokaždé delší. Ráno se pak budila unavená. „Tú...,” zapískala slabě na . si všimly, že už nejezdí tak vesele jako dřív. S každým dalším dnem to bylo jen horší.

Leontýnka sotva utáhla , často se mračila a neměla chuť si povídat. Ani hudba ji netěšila jako dřív.

Jednoho večera zůstal na nádraží déle údržbář Tonda. Kontroloval , když si všiml zvláštního za . Potichu se přiblížil. A uviděl , jak tam stojí a ani nemrká. „Leontýnko?” oslovil ji. Ale ona jen tiše hleděla do . Tonda se zamračil, obešel starou zeď a objevil zdroj světla – malou prasklou lampu, která vydávala podivné modré záření.

„Aha...,” řekl. A světlo vypnul. Najednou byla tma. „Néé,” povzddechla si . „Já to mám ráda...” „Možná ano,” řekl Tonda klidně. „Ale podívej se na sebe. Jsi unavená, smutná a bez síly.”

Leontýnka nic neřekla. Poprvé po dlouhé době zavřela oči... a usnula. A spala klidněji než předchozí noc. Ráno se probudila do dne. „TÚÚÚ!” zaznělo nádražím silně a radostně.

 zatleskaly, se rozjely lehce a Leontýnka se zase smála. Večer už žádné nehledala.

Místo toho se dívala na a tiše odpočívala. Její bylo zase plné síly. Od té doby věděla, že ne všechno, co krásně svítí, pomáhá odpočívat. Někdy je nejlepší prostě zavřít ... a nechat si zdát.

To nejlepší z Ostravy – v jedné kartě

Cesta do Ostravy začíná ve vlaku – a pokračuje s OSTRAVACARD!!! Návštěvníckou kartou, která je platná po celou dobu vašeho pobytu (min. 2 noci), získáte zdarma ve vybraných ubytovacích zařízeních označených logem OSTRAVACARD!!!

CZ Během svého pobytu vám karta otevírá řadu výhod u partnerů – od slev na vstupy, služby i zážitky až po speciální nabídky. Vyrazte třeba na Vyhlídkovou věž Nové radnice s výhledem na celé město, navštivte Slezskoostravský hrad, objevte Vilu Grossmann nebo si užijte komentované prohlídky města, které vám Ostravu přiblíží z jiné perspektivy.

V nabídce nechybí ani galerie, muzea či další atraktivy stejně jako gastronomie – od kaváren přes restaurace až po lokální podniky, kde ochutnáte Ostravu v autentických chutích.

OSTRAVACARD!!! vám usnadní plánování programu, zpříjemní pobyt a pomůže se zorientovat v nabídce města. •

90

ADVERTORIAL

VISITOSTRAVA!!!

TEXT: Jiří Šimon

FOTO: Jan Jasiok

www.ostravacard.eu

www.visitostrava.eu

The Best of Ostrava – In One Card

The journey to Ostrava begins on the train – and continues with OSTRAVACARD!!!. The visitor card is valid for the whole duration of your stay (2 nights minimum). You can get it for free at selected accommodation facilities marked with the OSTRAVACARD!!! logo.

EN The card will open numerous opportunities – from discounts on entrance fees, services and events, to special offers. You can climb up the New Townhall tower to enjoy the view of the city, visit Silesian Ostrava Castle, explore the Grossmann Villa, or go on a guided tour of the town to observe Ostrava from a new perspective.

You can visit galleries, museums, and other facilities. You can explore restaurants, cafes, and other local venues where you can sample the authentic tastes of Ostrava.

OSTRAVACARD!!! Will help you understand the range of services in the town, plan your programme, and enjoy your stay to the fullest. •

WINGS
PLAZA

-10 %
s kódem
LEO2026

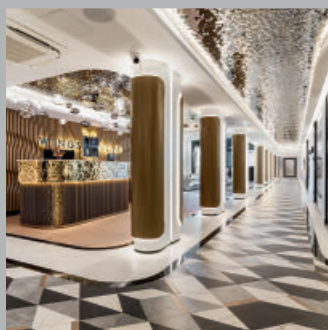
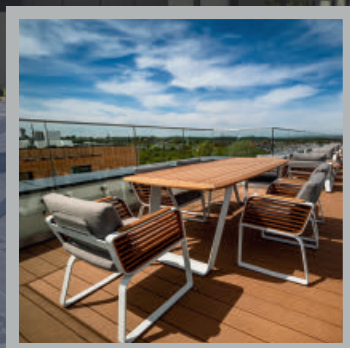
VÁŠ DOMOV
NA CESTÁCH

KRAKOV

9,6

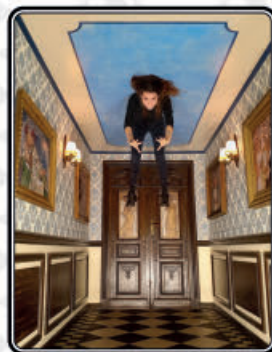
+48 12 20 20 022
www.wingsplaza.pl

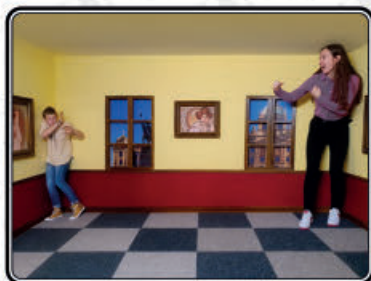
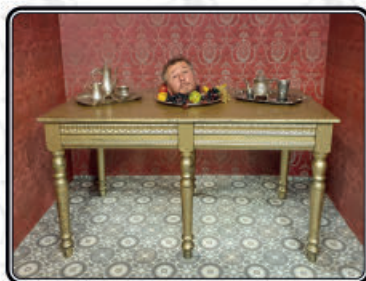
MUZEUM FANTASTICKÝCH ILUZÍ

MUSEUM OF FANTASTIC ILLUSIONS

Nejzábavnější muzeum v Praze!

The funniest museum in Prague!

www.muzeumfantastickychiluzi.cz

